

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 13C/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723202542
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Lehotský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6723202542.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Jurajom Lehotským v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXXX/XX, XXX XX F., právne zastúpený zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Rosina, s.r.o., so sídlom Kukučínova 20, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 246 731, proti žalovanému Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, IČO: 00 166 481, o zaplatenie 21.538,12 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 13.446,- Eur s úrokmi z omeškania vo výške 6,25% ročne z dlžnej sumy od 27.10.2023 až do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 458,12 Eur, všetko v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Súd konanie čiastočne z a s t a v u j e ohľadne sumy 72,- Eur.

III. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

IV. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy a to v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojim žalobným návrhom doručeným na tunajší súd dňa 19.6.2023 domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 21.538,12 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25% ročne zo sumy 21.080,- Eur od 5.10.2022 až do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Vo svojom žalobnom návrhu žalobca uviedol, že týmto návrhom si uplatňuje náhradu škody voči Slovenskej republike, v mene ktorej v zmysle zákona č. 514/2003 koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, spôsobenej nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní vedenom Okresným riaditeľstvom PZ vo Zvolene pod ČVS: ORP-816/1-VYS-ZV-2019, Okresnou prokuratúrou Zvolen pod sp. zn. 2Pv 414/19/6611, Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 0Tp/346/2019 a následne Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 5T/32/2020 a Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5To/122/2020. Nároku na náhradu škody sa žalobca domáha z titulu náhrady škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia a z titulu nemajetkovej ujmy.

Škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím, a to Uznesením o vznesení obvinenia poškodenému, vydaného Okresným riaditeľstvom PZ vo Zvolene pod ČVS: ORP-816/1-VYS-ZV-2019 dňa 31.10.2019; Uznesením o vzatí poškodeného do väzby, vydaného sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Zvolen pod sp. zn. 0Tp/346/2019 dňa 31.10.2019; Podaním obžaloby pod sp. zn. 2Pv 414/19/6611 dňa 10.03.2020 prokurátorom Okresnej prokuratúry Zvolen a následným právoplatným oslobodením poškodeného spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Zvolen pod sp. zn. 5T/32/2020 zo dňa

21.08.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021.

V trestnej veci vedenej Okresným riaditeľstvom PZ vo Zvolene, odbor kriminálnej polície, pod ČVS: ORP-816/1-VYS-ZV-2019, bolo uznesením zo dňa 31.10.2019 žalobcovi vznesené obvinenie pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 c) Tr. zákona v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. d) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom v predmetnom uznesení.

Bezprostredne po vznesení obvinenia bol žalobca na podklade návrhu prokurátora zo dňa 31.10.2019 vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/346/2019 zo dňa 31.10.2019. Väzba u žalobcu začala plynúť dňom 29.10.2019.

Žalobca v priebehu trestného konania podal žiadosť o prepustenie z väzby, ktorej konajúci prokurátor nevyhovel. Žiadosť žalobcu bola následne zamietnutá uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/346/2019 zo dňa 19.02.2020. Voči uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tpo/25/2020 zo dňa 04.03.2020 zamietnutá.

Po podaní obžaloby prokurátorom Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 2Pv 414/19/6611 zo dňa 10.03.2020 bolo opätovne rozhodované o väzbe žalobcu, kedy uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/32/2020 zo dňa 18.03.2020 bolo rozhodnuté o ponechaní žalobcu vo väzbe. Po vykonaní dokazovania v rámci hlavného pojednávania bol však žalobca rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/32/2020 zo dňa 21.08.2020 spod obžaloby oslobodený. Prokurátor podal voči rozsudku odvolanie, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021 zamietnuté.

Písomným podaním označeným ako „Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím“ zo dňa 21.06.2022 žalobca požiadal Generálnu prokuratúru SR, ako orgán oprávnený konať v mene štátu v predmetnej právnej veci, o prerokovanie uplatneného nároku v zmysle § 15 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“).

Generálna prokuratúra podaním č. VI/4 Gc 65/22/1000-5 zo dňa 22.09.2022 žalobcovi oznámila, že žiadosťou uplatnený nárok nebude ani čiastočne uspokojený a časť žiadosti, v ktorej žalobca namietal postup súdu vo veci rozhodovania o väzbe, odstupuje na vybavenie Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Ministerstvo spravodlivosti následne podaním č. 20676/2022/141 zo dňa 25.10.2022 vrátila časť postúpenej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody späť Generálnej prokuratúre s poukazom na § 4 ods. 1 písm. m) zák. č. 514/2003 Z. z.. Keďže po uplynutí viac ako šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti Generálnou prokuratúrou nedošlo k uspokojeniu nároku žalobcu, resp. vyššie označením písomným podaním oznámila poškodenému neuspokojenie iba časti uplatneného nároku, žalobca sa s poukazom na § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. domáha uspokojenia svojho nároku na súde.

Generálna prokuratúra svoje stanovisko o neuspokojení nároku žalobcu odôvodnila výlučne poukazom na § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. a uzavrela, že „v tomto prípade nie je splnená zákonná podmienka podania opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu, keďže poškodený využil svoje právo a nepodal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť“ a že žalobca „nepreukázal, že by k jej nepodaniu došlo z dôvodu osobitného zreteľa“. V ostatnej časti uplatneného nároku sa žiadosťou žalovaná následne už ani čiastočne nezaoberala. V súvislosti s opísaným odôvodnením žalobca poukázal na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1VCdo/2/2022 zo dňa 24.10.2022, ktorý dospel k zásadne odlišnému záveru, že „splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený.“ Keďže žalobca bol spod obžaloby oslobodený, dôvod neuspokojenia jeho nároku udaný žalovaným preto nie je opodstatnený.

Žalobca poukázal na zákonné ustanovenie § 5 ods.1, § 8 ods.5 písm. b), § 17 ods.1, § 18 ods.1, § 18 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z.

Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že z dôvodu vzneseného obvinenia vo veci povinnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku bol poškodený nútený zvoliť si obhajcu. Za účelom obhajoby v trestnom konaní si poškodený zvolil obhajcu JUDr. Tomáša Rosinu, Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Rosina, s.r.o. Za poskytovanie právnych služieb vznikol obhajcovi nárok na úhradu hotových výdavkov a tarifnú odmenu za zastupovanie v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 4.131,43 Eur. Zo strany advokátskej

kancelárie bola vyúčtovaná odmena obhajcu vo výške 2.400 Eur. Škoda, ktorá poškodenému vznikla v dôsledku úhrady trov právneho zastúpenia v zmysle § 18 ods.3 zákona č. 514/2003 v spojení s vyhláškou tak predstavuje sumu vo výške 2.400 Eur.

Žalobca ďalej poukázal na zákonné ustanovenie § 17 ods.2 zákona č. 514/2003 čo sa týka uplatnenia nemajetkovej ujmy.

Po vznesení obvinenia poškodený vo svojom osobnom ako aj rodinnom živote pocítil veľké negatívne zmeny. Samotné trestné stíhanie pôsobilo na jeho osobu zdrvujúco, žil v neustálom strachu, keďže bol obvinený zo spáchania mimoriadne závažnej trestnej činnosti, za ktorú mu hrozil trest odňatia slobody až na 15 rokov. Tento stav neistoty trval takmer dva roky (23 mesiacov a 20 dní).

Akákoľvek osoba, ktorá je schopná vnímať priebeh trestného konania a rozumieť hrozbe trestu, v danom prípade trestu odňatia slobody až na 15 rokov, prežíva taký priebeh objektívne mimoriadne nepriaznivo, navyše, ak viac ako rok od začatia trestného stíhania pretrváva obmedzenie osobnej slobody inštitútom väzby.

Aj z už naznačeného dôvodu výrazný zásah do života poškodeného súčasne predstavovala väzba jeho osoby, ako inštitút, ktorý s výnimkou samotného výkonu trestu odňatia slobody smeruje k najzásadnejšiemu zásahu do základných práv a slobôd fyzickej osoby. Napriek procesnej aktivite poškodeného prostredníctvom svojho obhajcu (žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, vyvolanie sťažnostného konania voči nevyhoveniu žiadosti) väzba poškodeného trvala takmer 10 mesiacov (9 mesiacov a 22 dní). Stav neistoty bol okolnosťou väzobného stíhania nie len exponenciálne zvyšovaný, jeho zvrät v priebehu trvania väzby nebol navyše možný prakticky žiadnou aktivitou, spočívajúcou napríklad v úteche blízkych a rodiny, keďže zákonná úprava výkonu väzby umožňuje len minimálnu frekvenciu návštev alebo telefonického kontaktu.

Samotný priebeh trestného stíhania, väzby a jednotlivé úkony orgánov činných v trestnom konaní ako aj súdov mali preto na osobu žalobcu mimoriadne negatívne dopady. Pretrvávajúce pocity bezmocnosti, skrivodlivosti, absolútneho diskomfortu a stresu zo samotného pobytu vo väzbe spôsobili výraznú nechúť do jedla, nespavosť a celkové zoslabnutie osoby žalobcu. Keďže o skutočnostiach kladených mu za vinu nemal žiadnu vedomosť, o čom napokon svedčí aj oslobodzujúci rozsudok právoplatný o takmer dva roky neskôr, rozhodnutie o vzatí do väzby vnímal veľmi citlivo ako absolútne ľahostajný postoj konajúcich orgánov k následkom inštitútu väzby. Pocity neustálej frustrácie boli zvýraznené aj zamietnutím jeho žiadosti o prepustenie z väzby ako aj následným rozhodnutím o ponechaní jeho osoby vo väzbe po podaní obžaloby.

Samotný pobyt vo väzbe preto žalobca považuje za najhoršie obdobie svojho života. Po celý čas obmedzenia jeho slobody prežíval pocity pretrvávajúcej beznádeje a bezmocnosti. Počas takmer desať mesiacov trvajúcej väzby nespával, jeho akákoľvek aktivita (psychická alebo fyzická) bola obmedzená, resp. neexistujúca. Následkom bol pokles hmotnosti a ďalšie sprevádzajúce znaky, napríklad vypadávanie vlasov.

Psychickú podporu počas väzby nachádzal žalobca len vo svojom obhajcovi a rodičoch, ktorých návštevy boli z dôvodu zákonnej úpravy výkonu väzby v minimálnej frekvencii. Rodičia rovnako predstavovali jedinú podporu ohľadne financií nie len vo vzťahu k jeho pobytu vo väzbe, ale aj ohľadne jeho ostatných záležitostí v bežnom živote (účty, úver), na ktoré v dôsledku väzby nemal dosah. Pre rodinu žalobcu mala jeho väzba preto dosah nielen citový, z dôvodu znemožnenia bežného rodinného kontaktu, ale aj finančný. Počas väzby žalobca prirodzene nemohol vykonávať ani žiadnu zárobkovú činnosť a mimo iného prišiel aj o lukratívnu pracovnú ponuku v oblasti kaderníctva v D..

Ani po prepustení z väzby dopady väzby na osobu žalobcu a jeho život neodpadli. Ukončenie obmedzenia slobody a neobmedzený osobný kontakt s rodinou síce vnímal pozitívne, následky sa však objavili aj v ďalších aspektoch života žalobcu. Bežný človek nedokázal rozpoznať právny ako aj faktický rozdiel medzi väzbou a odsúdením. Okolie žalobcu z dôvodu jeho pobytu vo väzbe preto vnímalo jeho osobu ako kriminálnika. Kamaráti, susedia a ďalšie blízke okolie prestalo so žalobcom komunikovať. K obdobnému účinku došlo aj v oblasti pracovného života žalobcu, kedy sa potýkal s výrazným problémom nájsť si zamestnanie. Problém zamestnania sa preto nebol zvýraznený len samotným psychickým stavom žalobcu, v dôsledku prežitej väzby ako aj naďalej pretrvávajúceho trestného stíhania, ale aj prítomnosťou rozšírenia informácie o jeho pobyte vo väzbe, ktorú, ako už bolo opísané, bežný človek nedokáže odlíšiť od samotného právoplatného odsúdenia.

Aj v dôsledku týchto okolností sa žalobca začal od svojho okolia izolovať. Akýkoľvek doposiaľ vybudovaný spoločenský status, čo i len v blízkom okolí, bol nenávratne narušený. Naďalej prebiehajúce trestné konanie vnímal žalobca prirodzene mimoriadne negatívne, subjektívne sa často cítil telesne zle, pretrvával slabý spánok. Svoje problémy sa snažil riešiť najmä vnútorne, napriek tomu malo trestné stíhanie dopady aj na jeho rodinu, ktorá ho vnímala ako strhaného a v permanentnom napätí.

Ďalší priebeh trestného stíhania bol preto nielen únavný a stresujúci, žalobca bol navyše obmedzený pri akomkoľvek ďalšom posune vo svojom živote (napr. rozhodnutie založiť si rodinu a pod.), keďže z dôvodu hrozby vysokého trestu nebolo možné zodpovedne k týmto pristúpiť. Až do ukončenia trestného stíhania preto trpel neustálymi obavami z budúcnosti, v dôsledku ktorých nemohol dlhodobo plánovať svoju budúcnosť a podriaďiť tomu svoje jednotlivé kroky. Tento stav vnímal subjektívne ako „nekonečný“ až do právoplatného skončenia veci.

Vzhľadom na popísane skutočnosti, v dôsledku nezákonného obvinenia žalobca prežíval silnú úzkosť spojenú s pocitmi bezmocnosti, ktorá bola markantne prehĺbená dlhodobým pobytom vo väzbe. Z dôvodu tak závažného zásahu do psychiky žalobcu, kedy trestné stíhanie vnímal ako nepochopiteľnú nespravodlivosť, začal prežívať komplexy menejcennosti, značný pocit krivdy, výraznú nedôveru k svojmu okoliu až pocity permanentného ohrozenia. Ani po prepustení z väzby sa opísané negatíva nezmenili, navyše pribudli poruchy spánku, neustála vyčerpanosť tkvejúca okrem iného aj zo strachu z budúcnosti a z dôvodu neustálej prítomnosti hrozby vysokého trestu. Negatíva prežíval aj v dôsledku správania sa jeho okolia, keďže vedomosť o jeho trestnom stíhaní za trestný čin znásilnenia už bola rozšírená, ľudia v jeho okolí sa pravidelne vypytovali a bez ohľadu na výsledok trestného konania dospievali k vlastným záverom. Z dôvodu psychických problémov v súvislosti s vysokým stresovým a súčasne dlhotrvajúcim napätím, ktoré bolo jednoznačne zapríčinené trestným stíhaním osoby žalobcu, bola navyše žalobcovi, aj napriek právoplatnému oslobodzujúcemu rozsudku, psychiatricky diagnostikovaná tzv. porucha prispôsobenia – zmiešaná úzkostne depresívna reakcia a pretrvávajúca zmena osobnosti po katastrofickej skúsenosti (krivé obvinenie).

Nárok na náhradu škody za predchádzajúce nezákonné trestné stíhanie zaručuje okrem zák. č. 514/2003 aj samotná Ústava SR v čl. 46 ods. 3, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Je zrejmé, že na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, avšak na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukážu ich predpoklady ako mylné a nesprávne. Ak má byť jednotlivec povinný sa takýmto úkonom vôbec podrobiť, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nepáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený.

Náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť na kompenzáciu stavu neistoty, do ktorej bol žalobca v dôsledku vedenia trestného konania uvrhnutý a v ktorej bol udržiavaný. Náprava nemajetkovej ujmy nesleduje cieľ poskytnúť žalobcovi náhradu peňažného ekvivalentu ani obnovu pôvodného stavu, ale iba určité spravodlivé zmiernenie (tzv. zadosťučinenie, satisfakcia). Z uvedených dôvodov si žalobca v predmetnom konaní zároveň uplatňuje aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Súdnou praxou bolo ustálené, že suma vo výške 1.000 Eur za mesiac trvania väzby a následne suma vo výške 620 Eur za mesiac trvania trestného stíhania nepredstavuje neprimeranú výšku nemajetkovej ujmy. Výšku nemajetkovej ujmy preto poškodený vyčíslil v súlade s § 17 zák. č. 514/2003 vo výške 18.680 Eur.

Žalobca ďalej poukázal na zákonné ustanovenia § 121 ods.3, § 517 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z.

Žalobca ďalej v žalobe uviedol, že Oznámenie o neuspokojení nároku na náhradu škody bolo žalobcovi doručené dňa 4.10.2022. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia si tak žalobca uplatňoval aj úrok z omeškania zo sumy 21.080 Eur, ktorý ku dňu 5.10.2022 predstavoval sadzbu vo výške 6,25% ročne a to odo dňa 5.10.2022 až do zaplatenia.

Žalobca ďalej uviedol, že žalobca uplatnil svoj nárok na Generálnej prokuratúre SR písomným podaním označeným ako Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zo dňa 21.6.2022, čím mu v súlade s citovaným ustanovením vznikol nárok na náhradu trov predbežného prerokovania nároku ako príslušenstva pohľadávky. Príslušenstvo pohľadávky podľa predchádzajúceho odseku predstavuje sumu v zmysle vyhlášky vo výške 458,12 Eur (1x úkon právnej služby bez DPH vo výške 370,14 Eur + režijný paušál v zmysle § 16 ods.3 vyhlášky vo výške 11,63 Eur, spolu vo výške 381,77 Eur, s DPH vo výške 458,12 Eur).

2. K žalobnému návrhu sa vyjadril žalovaný, za ktorého v konaní konala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že:

I.

„Žalobou vyvolané sporové konanie je konaním návrhovým. Nevyhnutným predpokladom na to, aby mohlo byť o žalobe konané a aby aj žalovaná v spore mohla uplatňovať svoje práva podľa § 167 ods. 2

Civilného sporového poriadku je okrem iného to, aby žaloba spĺňala všetky právnu úpravou predpísané kritériá, bola jednoznačná a jasná, t. zn. bola perfektným návrhom. V tomto prípade podaná žaloba požadované kritériá nespĺňa aj preto, že v nej absentuje úplné opísanie skutočností rozhodujúcich pre uplatňovaný nárok.

V podanej žalobe nie je jednoznačne identifikovaný titul, z ktorého sa žalobca domáha nároku na náhradu škody. Vo vzťahu k uplatňovanému nároku totiž žalobca sumárne poukazuje na viacero rozhodnutí vydaných v priebehu prípravného konania a konania pred súdom. Hoci právna úprava samostatnú definíciu pojmu nezákonné rozhodnutie neupravuje, podľa dôvodovej správy aj právnej praxe sa zaň považuje také rozhodnutie, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom.

Na základe uvedeného sa nielen žalovaná ale aj súd môžu len domnievať, ktoré rozhodnutie by mohlo byť tým, z ktorého žalobca odvodzuje uplatnený nárok na náhradu škody.

Som toho názoru, že nie je úlohou žalovanej, ale ani samotného súdu, revidovať, alebo priam nahrádzať povinnosť žalobcu pravdivo a úplne opísať skutočnosti rozhodujúce pre uplatňovaný nárok a domýšľať si, konkrétne ktoré rozhodnutie je práve tým nezákonným rozhodnutím, ktoré má byť titulom pre náhradu škody. Na vyriešenie tejto otázky nepochybne nadväzuje aj posúdenie pasívnej legitímácie žalovanej z hľadiska zastupovania konkrétnym orgánom.

Žaloba takúto špecifikáciu nezákonného rozhodnutia explicitne neobsahuje a v zásade na viacerých miestach iba rekapituluje priebeh trestného konania a rozhodnutí v ňom vydaných. Z týchto dôvodov považujem žalobu za neúplnú a nedostatočne odôvodnenú.

II.

Napriek vyššie uvedenému, predovšetkým s prihliadnutím na už uplatnený postup žalovanej v konaní o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, kedy vzhľadom na priebeh trestného konania a konečné rozhodnutie v ňom vydané (výsledok trestného konania), za toto rozhodnutie považovala uznesenie o vznesení obvinenia sp. zn. ORP-816/1-VYS-ZV-2019 z 31.10.2019, žalovaná z opatrnosti uvádza aj svoje vyjadrenie k právnemu posúdeniu dôvodnosti žaloby.

Žalovaná aj naďalej zotrváva na svojom právnom posúdení veci tak, ako ho v minulosti prezentovala žalobcovi a zdôvodnila vo svojom oznámení č.k. VI Gc 65/2022/1000 zo dňa 22.09.2022 a má za to, že ani v súčasnosti nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.

V ustanovení § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zákonodarca výslovne podmienil priznanie nároku na náhradu škody voči štátu plnením povinnosti zo strany poškodeného spočívajúcej vo využití riadnych opravných prostriedkov proti nezákonnému rozhodnutiu. Úspešnosť opravného prostriedku nie je pritom rozhodujúca. Dôležité je to, či poškodený využil možnosti dané mu procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie svojich práv, v danom prípade sťažnosti podľa Trestného poriadku proti uzneseniu o vznesení obvinenia a proti rozhodnutiu o vzatí do väzby.

Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že žiadateľ nevyužil svoje právo a nepodal sťažnosť ani proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia, ani proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie o vzatí do väzby. Žalobca ani v konaní o žiadosti v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a ani následne v žalobe neuviedol a nepreukázal žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, za splnenia ktorých sa podanie opravného prostriedku nevyžaduje, a ktoré mali za následok nevyužité práva napadnúť obvinenie riadnym opravným prostriedkom. Aktívna obrana v trestnom konaní je vecou obvinenej osoby. Žalobca disponoval obhajcom od začiatku trestného konania (č.l. 24-25 vyšetrovacieho spisu). V predmetnej trestnej veci bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré spĺňalo formálne aj materiálne náležitosti uvedené v Trestnom poriadku a toto rozhodnutie bolo riadne doručené osobám, ktorá mali zákonnú

možnosť podať voči nemu opravný prostriedok, čo nevyužili.

Vzhľadom na uvedené preto žalovaná zastáva názor, že v prejednávanej veci nie sú splnené elementárne zákonné predpoklady na uplatnenie a priznanie práva na náhradu škody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., naopak na posúdenie dôvodnosti žaloby je potrebné aplikovať ustanovenie § 6 ods. 2 citovaného zákona zohľadňujúc jednoznačne a nespochybniteľne preukázateľnú absenciu zákonom určených podmienok, a to buď podania riadneho opravného prostriedku alebo existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Pokiaľ žalobca svoj nárok uplatňuje aj z titulu rozhodovania o väzbe, kde časť žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola postúpená Ministerstvu spravodlivosti SR, má žalovaná za to, že pre nesplnenie zákonnej podmienky podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je možné uznať nárok na náhradu škody ani v tejto časti, a preto aj v tomto ohľade považuje žalobu za nedôvodnú.

Osobitne poukazuje na skutočnosť, že po rozhodnutí sudcu pre prípravné konanie, ktorým bol vzatý do väzby si žalobca žiadny opravný prostriedok nepodal a neučinil tak ani jeho obhajca, resp. iná osoba, ktorej v zmysle Trestného poriadku prislúchalo takéto právo. Ani v tomto prípade neboli zistené ani samotným žalobcom prezentované žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mali za následok nevyužitie tohto opravného prostriedku, a to ani u žiadnej z oprávnených osôb.

III.

Časť škody vo výške 2.400,- Euro, ktorú si žalobca uplatňuje má predstavovať náhradu účelne vynaložených trov trestného konania, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, k čomu predložil advokátom vypracované vyúčtovanie trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby spolu s režijnými paušálmi a 20% DPH Na uvedenú sumu bola advokátom vystavená faktúra č. 2019/50.

V rámci predložených dôkazov nie sú žalobou vôbec preukázané položky súvisiace s náhradou cestovného, nakoľko k tomu neboli predložené žiadne relevantné doklady a písomnosti (napr. osvedčenia k vozidlu za účelom verifikácie spotreby paliva a pod.). Žalovaná preto tvrdí, že všetky položky týkajúce sa cestovných náhrad nie sú preukázané a aj v tomto ohľade je žaloba neúplná a uplatnená suma dôkazne nepreukázaná.

Ďalšou podstatnou skutočnosťou je fakt, že faktúra č. 2019/50 nebola vystavená na meno žalobcu, ale osobe A. B., pričom pokiaľ ide o samotnú reálnu úhradu advokátom vyčíslených trov právneho zastúpenia, ani v tomto prípade nebol k žalobe predložený žiadny relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval, že uplatňovaná suma 2.400,- Euro bola žalobcom advokátovi aj reálne uhradená. Z uvedeného je teda nepochybné, že žalobca relevantným spôsobom nepreukázal, či, kedy a akým spôsobom došlo k reálnemu zmenšeniu jeho majetku v dôsledku úhrady trov právneho zastúpenia majúceho za následok vznik skutočnej škody. Aj na tomto mieste musí žalovaná opäť konštatovať neúplnosť žaloby a neosvedčenie tvrdení žalobcu v nej uvádzaných.

IV.

K sume 18.680,- Euro, ktorá má predstavovať nemajetkovú ujmu v peniazoch žalobca dôvodí dĺžkou trvania trestného stíhania a značným zásahom do jeho života. Na podporu svojich tvrdení predložil aj lekárske správy vystavené psychiatrickou A. G. H. z prvotného vyšetrenia dňa 14.02.2022 a následnej kontroly, pričom po žiadnom vyšetrení si jeho stav nevyžadoval farmakologickú liečbu. Odhliadnuc od diagnostických záverov ošetrojúcej lekárky, žalovaná považuje tieto vyšetrenia za vyslovene účelové a poukazuje pritom na súvisiace časové okolnosti. Žalobca bol z väzby prepustený dňa 21.08.2020. Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo skončené trestné konanie mu bolo oznámené 09.10.2020 (č.l. 655 trestného spisu), prvé psychiatrické vyšetrenie absolvoval až 14.02.2022, čo je až po cca 1,5 roku od prepustenia z väzby a po 1 roku a 4 mesiacoch od definitívneho ukončenia trestného konania. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pritom podal už dňa 21.06.2022, t. zn. po 2,5 mesiaci od poslednej kontroly z 01.04.2022.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že už samotný výkon väzby mal na jeho psychický stav tak vážne dôsledky ako prezentuje, je otázne, z akých dôvodov nevyhľadal lekársku pomoc bezprostredne po prepustení z väzby. Totožné nezodpovedané otázky platia aj vo vzťahu k jeho pasivite po definitívnom skočení trestného konania, kedy časový odstup po prvú návštevu lekárky predstavoval 16 mesiacov.

V súvislosti s následkami na psychickom zdraví žalobcu tiež podotýkam, že zo žaloby nevyplýva, že by uvádzané psychické problémy riešil už vo výkone väzby a dožadoval sa lekárskeho ošetrenia alebo inej psychologickéj intervencie v tomto smere. Aj to je ďalším dôvodom, pre ktorý žalovaná považuje argumentáciu psychickým zdravím za účelovú.

Pokiaľ žalobca poukazuje na priebeh zadržania, výkon domovej prehliadky, podmienky väzby a procesy eskorty na úkony trestného konania (body 14.-17 na strane 5-7 žaloby), k tomu žalovaná uvádza, že tieto okolnosti vyplývajú zo samotnej povahy jednotlivých úkonov trestného procesu a inštitútu väzby a pravidiel jej výkonu v zmysle príslušných právnych predpisov a samé o sebe nemôžu zakladať ani len čiastočné dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, nakoľko týmito dôvodmi je trestné konanie ako také a jeho výsledok. Úkony realizované v danej trestnej veci v súvislosti zo zadržaním žalobcu a následným výkonom väzby rozhodne nemožno považovať a označiť za neprimerané.

Tvrdenia uvádzané v bodoch 18. až 20. žaloby (strany 7-8) ohľadne následkov na povesti, finančnom zázemí, spoločenských a pracovných vzťahoch, zostávajú len v rovine subjektívnych pocitov žalobcu a ich deklarácií vo všeobecnej rovine. Žalobca nijakým relevantným dôkazom (okrem tvrdení v žalobe) nepreukázal, že mu v profesijnom uplatnení alebo v spoločenskom živote vznikli nejaké závažné následky.

Výšku nemajetkovej ujmy 18.680,- Euro žalovaná považuje za neprimerane vysokú, priam premrštenú sumu. Obdobná konštatácia platí aj vo vzťahu k žalobcom tvrdenej „súdnou praxou ustálené sume 620,- Euro za mesiac trvania trestného stíhania“. Naopak, podľa poznatkov žalovanej, súčasná judikatúra priznáva poškodeným nemajetkovú ujmu s prihliadnutím na dĺžku trestného konania - napr. 500,- Euro za každý rok trestného stíhania s odôvodnením, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje život poškodeného. Z rozhodovacej súdnej praxe (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/143/2020 a sp. zn. 7Cdo/24/2020,) vyplýva, že výšku konečnej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne matematicky stanoviť a nie je možné mechanicky preberať peňažné sumy priznávané rozhodnutiami súdov ako odškodnenie nemajetkovej ujmy v iných prípadoch, nakoľko nejde o paušálne peňažné sumy. Najvyšší súd SR opakovane zdôrazňuje, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy stanovuje súd v každom jednotlivom prípade na základe voľnej úvahy a je výsledkom posúdenia všetkých konkrétnych okolností v každom jednotlivom prípade s tým, že konečná výška musí vychádzať zo zásady primeranosti, zodpovedať všeobecnej spravodlivosti a slušnosti a požiadavke rozumného usporiadania vzťahov medzi stranami, so zreteľom na prvoradú satisfakčnú funkciu s cieľom zabezpečiť primerané zmiernenie a vyváženie vzniknutej nemajetkovej ujmy. V opačnom prípade by neprimeraná výška odškodnenia vo svojich dôsledkoch viedla k bezdôvodnému obohacovaniu.

Právna úprava v § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje, že nemajetkovú ujmu v peniazoch možno uhradiť jedine v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiniením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak ju nie je možné uspokojiť inak.

V.

Žalobca poukazuje na rozhodnutie Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCDo/2/2022 zo dňa 24.10.2022, podľa

ktorého cit.: „Splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený.“

Žalovaná nemieni spochybňovať existenciu citovaného rozsudku. Z vyššie uvádzaných časových súvislostí je však evidentné, že rozsudok bol vydaný ex post, a to po viac než mesiaci od vydania písomného oznámenia žalovanej o neuspokojení nároku č.k. VI Gc 65/2022/1000 zo dňa 22.09.2022. Tvrdenie žalobcu, že dôvod neuspokojenia nároku aplikovaný žalovanou v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody nebol opodstatnený preto nie je dôvodné.

V danom prípade žalovaná nevzhliada nijaké dôvody, pre ktoré by sa žalobca mohol vopred s istotou domnievať, že by podanie riadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania (voči uzneseniu o vznesení obvinenia a uzneseniu o vzatí do väzby) bolo zjavne neúspešné. Závery veľkého senátu preto nemožno paušalizovať a nekriticky preberať en bloc na všetky prípady. Naopak, splnenie zákonných podmienok podľa § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné starostlivo a objektívne skúmať jednotlivo so zreteľom na okolnosti tej-ktorej veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody žalovaná neuznáva žalobou uplatnený nárok na zaplatenie sumy 21.080 Euro s príslušenstvom v celom jeho rozsahu.“

3. Žalobca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomne vyjadril k predmetnému vyjadreniu žalovanej a vo svojom písomnom vyjadrení okrem iného uviedol:

„V druhej časti vyjadrenia žalovaná rozoberá problematiku povinnosti poškodeného v zmysle § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., kedy „zákonodarca výslovne podmienil priznanie nároku na náhradu škody voči štátu plnením povinnosti zo strany poškodeného spočívajúcej vo využití riadnych opravných prostriedkov proti nezákonnému rozhodnutiu“, s tým, že žalobca „nepreukázal žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa“ (čl. II. str. 3 vyjadrenia). Predmetná námietka však opäť predstavuje markantne nesmerodajné tvrdenie, ktoré je priamo vyvracané súčasnou právnou praxou.

Žalobca totiž už v žalobe poukázal na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1VCdo/2/2022zo dňa 24.10.2022, ktorý dospel k zásadne odlišnému záveru, že „splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený.“(tretia výroková veta označeného rozhodnutia).

Predmetné rozhodnutie pritom vo svojom vyjadrení žalovaná nesystematicky rozoberá v čl. V. a uvádza, že „rozsudok bol vydaný ex post, a to po viac než mesiaci od vydania písomného oznámenia žalovanej o neuspokojení nároku“ (čl. V. str. 6 vyjadrenia). Žalobcovi však nie je zrejmé, aký význam pre prejednávajúcu vec táto skutočnosť predstavuje, pretože žalovaná už v súčasnosti zjavne disponuje vedomosťou o citovanom rozhodnutí („žalovaná nemieni spochybňovať existenciu

citovaného rozsudku“), napriek tomu pristupuje k obsiahlej argumentácii, ktorá vysloveným záverom priamo odporuje.

Pokiaľ žalovaná ďalej uvádza, že „nevzhlíada nijaké dôvody, pre ktoré by sa žalobca mohol vopred s istotou domnievať, že by podanie riadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania bolo zjavne neúspešné“ a preto „závery veľkého senátu nemožno paušalizovať a nekriticky preberať en bloc na všetky prípady“ (čl. V. str. 6 vyjadrenia), opätovne je potrebné zdôrazniť absenciu akejkoľvek opodstatnenosti jej tvrdenia, kedy nie je ani zistiteľné, na podklade akých skutočností poukazuje na riešenie problematiky o „domnievaní sa, či by opravné prostriedky boli zjavne neúspešné“.

Vzhľadom na nesmerodajnosť a chaotickosť tvrdení žalovanej si žalobca dovoľuje poukázať na jasnú a prehľadnú argumentáciu veľkého senátu Najvyššieho súdu vo vyššie označenom rozhodnutí: „Podľa doslovného výkladu príslušných ustanovení zákona možno právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom a súčasne náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Avšak sumarizujúc vyššie uvedené právne východiská, zohľadniac predovšetkým skutočnosť, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, že zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje právo na náhradu škody v prípade trestného stíhania a so zreteľom na to, že podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného konania, niet pochýb o tom, že zmyslu a účelu ustanovenia § 6 ods. 1 v spojení s ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá taká interpretácia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia na základe podaného riadneho opravného prostriedku podľa osobitných predpisov (sťažnosť podľa Trestného poriadku), má aj oslobodzujúci rozsudok vydaný z dôvodu, že sa nepotvrдил predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.“ (bod 18.).

V tretej časti vyjadrenia žalovaná napáda reálny vznik skutočnej škody v časti vo výške 2.400 Eur (vynaložené trovy právneho zastupovania).

Prvá námietka spočíva v tvrdení, že žalobca nepreukázal „relevantné doklady a písomnosti ohľadne cestovného“ a žaloba „je aj v tomto ohľade neúplná“ (čl. III. str. 4 vyjadrenia). Kontinuálne s predchádzajúcimi námietkami žalovanej ide opätovne o mimoriadne irelevantné až zavádzajúce tvrdenie. Vzniknuté trovy právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní boli zreteľne vyčíslené v celkovej výške 4.131,43 Eur, kedy z predmetnej sumy cestovné predstavuje len sumu vo výške 321,85 Eur. Žalobca však uplatňuje škodu vo výške 2.400 Eur, ktorá suma sa tak ani po odpočítaní žalovanou napádaného „cestovného“ nedostáva na hranicu rozdielu výšky preukázateľných trov obhajoby (4.131,43 Eur – 321,85 Eur = 3.809,58 Eur).

Pokiaľ žalovaná ďalej tvrdí, že „faktúra č. 2019/50 nebola vystavená na meno žalobcu ale osobe A. B.“ (matka žalobcu) a tým je „teda nepochybné, že žalobca relevantným spôsobom nepreukázal, či, kedy a akým spôsobom došlo k reálnemu zmenšeniu jeho majetku“, zjavne opomína samotný jednoznačne popísaný priebeh udalostí, kedy žalobca sa v čase prevzatia obhajoby a vystavenia faktúry nachádzal nezákonne vo väzbe a prirodzene nemohol narábať so svojim majetkom (práve v dôsledku nezákonného rozhodnutia). Z uvedeného dôvodu prevzala jeho finančné povinnosti na nevyhnutný čas jeho rodina (okrem iného popísané aj v bode 18. žaloby), ktorej po svojom prepustení postupne všetku finančnú pomoc vrátil.

Na preukázanie predmetných tvrdení žalobca už v žalobe navrhol výsluch svojej matky, A. B., ktorá priamo potvrdí, že žalobca jej všetky finančné obnosy po svojom prepustení z väzby vrátil.

Žalovaná okrajovo napáda aj samotnú okolnosť úhrady faktúry. Žalobca síce presadzuje názor, že uhradenie faktúry nepochybne vyplýva z logiky veci (v prípade neuhradenia faktúry by prirodzene poskytovanie právnych služieb netrvalo ďalšie dva roky, t. j. až do ukončenia trestného stíhania žalobcu), napriek uvedenému v prílohe predkladá potvrdenie o úhrade faktúry.

Dôkaz: Detail pohybu – potvrdenie o úhrade faktúry č. 2019/50

Vo štvrtnej časti vyjadrenia žalovaná napáda žalobcom uplatnený rozsah nemajetkovej ujmy, avšak pri svojej argumentácii pristupuje k výrazne zavádzajúcim a nepravdivým tvrdeniam.

Žalovaná poukazuje na žalobcom predložené lekárske správy psychiatra zo dňa 14.02.2022 a uvádza, že „tieto považuje za vyslovene účelové a poukazuje pritom na súvisiace časové okolnosti. Žalobca bol z väzby prepustený dňa 21.08.2020. Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo skončené trestné konanie mu bolo oznámené 09.10.2020, prvé psychiatrické vyšetrenie absolvoval až 14.02.2022, čo je až po cca 1,5 roku od prepustenia z väzby apo 1 roku a 4 mesiacoch od definitívneho ukončenia trestného

stíhania.“ Žalovaná tak vehementne tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu v trestnom stíhaní žalobcu mu bolo oznámené dňa 09.10.2020 a od tohto tvrdenia odvíja svoj záver o „účelovosti“ lekárskeho správ. Rozhodnutie odvolacieho súdu je však datované dňa 19.10.2021, t. j. kompletne odlišný dátum, než ktorý uvádza žalovaná. Je nepochopiteľné, z akého dôvodu žalovaná pristupuje k tak výrazne zavádzajúcim, resp. nepravdivým tvrdeniam. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým došlo ku právoplatnému skončeniu trestného stíhania, bolo navyše žalobcovi (resp. jeho obhajcovi) doručené až dňa 05.01.2022. Časové súvislosti, na ktoré sa snaží poukazovať žalovaná, tak v kompletности strácajú akékoľvek opodstatnenie a jej tvrdenia vyznievajú výrazne v jej neprospech, kedy nezrozumiteľne (aj s poukazom na konkrétne číslo listu trestného spisu) uvádza nesprávne údaje.

Vzhľadom na uvedené sa výrazne tendenčne javí aj snaha žalovanej vykresliť v negatívnom, resp. „účelovom“ smere, aj samotné podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre zo strany žalobcu, datované ku dňu 21.06.2022 s tým, že poukazuje na „poslednú kontrolu“ u psychiatra zo dňa 01.04.2022 („tzn. po 2,5 mesiaci od poslednej kontroly“). Opätovne však opomína, že žalobca začal navštevovať psychiatra už dňa 14.02.2022, kedy definitívne rozhodnutie o jeho oslobodení (rozhodnutie odvolacieho súdu) mu bolo doručené až dňa 05.01.2022. Navštevy psychiatra tak začali približne mesiac po skončení jeho trestného stíhania a žiadosť podal po viac ako pol roku od jeho skončenia. Je zarážajúce, že pri plne oprávnenom a zákonom postupe žalobcu (podanie žiadosti o prerokovanie návrhu) sa žalovaná snaží navodiť dojem určitej „účelovosti“ iba z dôvodu, že svoje právo využil „už“ po šiestich mesiacoch od jeho právoplatného oslobodenia.

Žalovaná ďalej dôvodí, že okolnosti zadržania osoby žalobcu a výkon väzby, na ktoré žalobca poukazuje vo svojej žalobe, „vyplývajú zo samotnej povahy jednotlivých úkonov trestného procesu a inštitútu väzby“ a „rozhodne ich nemožno považovať za neprimerané“. Súčasne uvádza, že následky trestného konania u žalobcu „zostávajú len v rovine subjektívnych pocitov žalobcu“ (čl. IV. str. 5 vyjadrenia). Tvrdenia žalovanej v danom smere považuje žalobca za rozporné so skutkovým stavom prejednávanej veci (preukázané trvanie nezákonnej väzby a trestného stíhania osoby žalobcu) a navodzuje dojem extrémneho bagatelizovania samotného inštitútu väzby, ktorý predstavuje jeden z najzásadnejších, resp. najzásadnejších zásahov do základných práv a slobôd fyzickej osoby. Rovnaký záver platí aj v prípade trvajúceho trestného stíhania s hrozbou vysokého trestu (až na 15 rokov).

Navyše, súdnou praxou bolo už ustálené, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. (Uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/125/2019 zo dňa 27.08.2019).

Žalovanou tvrdená „primeranosť“ úkonov trestného procesu preto žiadnym spôsobom nevyplýva na objektívnu zodpovednosť štátu za ich aplikovanie pri nevinnej osobe. Argumentáciu žalovanej je preto opätovne potrebné považovať za nepodloženú a odporujúcu reálnym udalostiam, kedy bol žalobca donútený (štátnou mocou) znášať následky väzby a trestného stíhania, ktoré sa napokon preukázali ako nezákonné.

Žalovaná zároveň „výšku nemajetkovej ujmy 18.680 Eur považuje za neprimerane vysokú, priam premštenú sumu.“ Svoje stanovisko však žiadnym spôsobom neodôvodňuje, resp. poukazuje na nepodložený názor, že „podľa svojich vlastných poznatkov, súčasná judikatúra priznáva poškodeným nemajetkovú ujmu s prihliadnutím na dĺžku trestného konania –napr. 500 Euro za každý rok“ (čl. IV. str. 5, 6 vyjadrenia). Svoje „vlastné poznatky“ však nepodporuje žiadnym konkrétnym rozhodnutím.

Naproti týmto spôsobom žalovanou vyjadrenému názoru žalobca uplatňovanú sumu odvíja od ustálenej rozhodovacej praxe, že suma vo výške 1.000 Eur za mesiac trvania väzby poškodeného a následne suma vo výške 620 Eur za mesiac trvania trestného stíhania nepredstavuje neprimeranú výšku nemajetkovej ujmy, vychádzajúc z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017.

Napriek zjavnej snahe žalovanej podporiť svoj názor o „premštenej sume“ predmetné závery napokon potvrdzuje aj samotná žalovaná, kedy vo svojom vyjadrení poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/143/2020 a sp. zn. 7Cdo/24/2020, ktoré ustálili, že za jeden deň trvania väzby prináleží poškodenému suma vo výške 45 Eur (4Cdo/143/2020), resp. 40 Eur (7Cdo/24/2020), kedy len na podklade žalovanou poukázaných rozhodnutí prináleží žalobcovi iba za trvanie väzby (bez nemajetkovej ujmy za ďalšie trvanie trestného stíhania a následky s tým spojené) nemajetková ujma vo výške 13.500 Eur, resp. 12.000 Eur. O „premštenej sume“ preto vzhľadom na rozhodovacie prax súdov nie je možné ani čiastočne polemizovať a názor žalovanej, obdobne ako pri jej ostatných námietkach, je nevyhnutné považovať za irelevantný a nenáležitý.“

4. Žalovaný na predmetné písomné podanie žalobcu reagoval svojim ďalším písomným podaním, v ktorom zotrval na svojej doterajšej argumentácii. K veci ďalej uviedol:

„Úspešnosť uplatnenia nároku na náhradu škody právna úprava v ustanovení § 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. jednoznačne podmieňuje podaním riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu podľa osobitného predpisu. V prejednávanej veci by sa malo jednať o podanie sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia a sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby. Sťažnosť nebola podaná ani v jednom prípade, čo nerozporuje ani žalobca, pričom žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa neuvádza a neučinil tak ani v konaní o žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCOd/2/2022 z 24.10.2022.

Tak ako už žalovaná uviedla vo svojom vyjadrení k žalobe, rozhodne nemieni spochybňovať existenciu predmetného súdneho rozhodnutia, avšak nateraz ani nemieni uznať žalobou uplatnený nárok pre nesplnenie zákonnej podmienky podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z..

V kontexte vystavenia faktúry na meno matky žalobcu sú časové súvislosti trestného konania žalovanej známe. Na túto skutočnosť však nebolo poukazané izolovane, ale práve v súvislosti s tým, že žalobca nepreukázal zmenšenie svojho vlastného majetku v dôsledku reálne uskutočnenej platby. Žalovaná berie na vedomie navrhovaný dôkaz – výsluch matky a prihliada aj na listinu predloženú žalobcom k vyjadreniu – doklad o platbe prostredníctvom internetbankingu. Napriek tejto listine zmenšenie majetku žalobcu (skutočná škoda) doposiaľ nebolo relevantným spôsobom preukázané.

K samotnej výške trov konania uvádzam, že v žalobe a ani v následnom vyjadrení vôbec nie je špecifikované, ktorých konkrétnych úkonov právneho zastúpenia sa majú týkať trovy obhajoby, ktoré majú byť základom uplatňovaného nároku vo výške 2.400 Eur. Žalobca predložil listinu označenú ako „Vzniknuté trovy sumu 4.131,43 Eur.

Platí, že existencia a dôvodnosť nároku na náhradu škody musí byť skúmaná a vyhodnocovaná vo vzťahu ku každému jednotlivému úkonu právneho zastúpenia. Je totiž nevyhnutné preskúmať, či trovy naň boli vynaložené účelne a či trovy právneho zastúpenia boli správne vyčíslené nielen jednotlivo za každý úkon ale aj súhrnne. Doručená žaloba takúto podrobnú špecifikáciu jednotlivých úkonov rovnajúcu sa uplatňovanej sume 2.400,- Eur neobsahuje a súd ani žalovaná si ju nemôžu svojvoľne ustáliť na základe vlastného uváženia. Z týchto dôvodov považujem žalobu za neúplnú a čo do rozsahu uplatnenej sumy za nepreskúmateľnú. Za daných okolností nie je možné súhlasiť s uplatňovaným nárokom ako celkom a preto nie je možné ani len teoreticky zvažovať, či sa možno zaoberať a vyhodnocovať čo i len jeho časť.

Nie je úlohou žalovanej ale ani samotného súdu revidovať alebo priam nahrádzať povinnosť žalobcu pravdivo a úplne opísať skutočnosti rozhodujúce pre uplatňovaný nárok a vonkoncom nie si domýšľať, konkrétne ktorý (ktoré) z úkonov právnej služby uvedených v sumárnom vyčíslení trov mal žalobca asi na mysli a či a za použitia ktorých konkrétnych čiastkových položiek ich výsledný súčet matematicky zodpovedá výške žalovanej sumy.

Pre posúdenie existencie a dôvodnosti žalovaného nároku je nevyhnutné preskúmať správnosť vyčíslenia trov a ich účelnosť individuálne vo vzťahu ku každému jednotlivému úkonu. Z toho hľadiska je bez právneho významu, že predmetom konania je „len“ suma 2.400 Eur oproti celkovej sume 4.131,43 Eur.

Žalovaná uznáva svoje pochybenie spôsobené pisárskou chybou v dátume oznámenia skončenia trestného konania, kde správne malo byť uvedené 19.10.2021 a z nej vyplývajúcim nesprávnym numerickým výpočtom časového odstuhu do prvého psychiatrického vyšetrenia 14.02.2022. Ani toto pochybenie a reálny časový odstup 4 mesiacov od konečného oslobodzujúceho rozhodnutia nie je spôsobilé zmeniť už prezentovaný názor žalovanej na účelovosť konania žalobcu. Pokiaľ zhoršenie psychického zdravotného stavu nastalo u žalobcu už v priebehu trestného konania a v súvislosti s úkonmi trestného stíhania tak ako uvádzal v žalobe, nie je známe a logicky vysvetliteľné, z akých dôvodov nevyhľadal lekársku pomoc skôr, ale vyčkával až do rozhodnutia odvolacieho súdu. Vzhľadom na skutočnosť, že vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa vyjadrenie žalobcu obmedzilo len na negáciu procesnej obrany žalovanej bez toho, aby uvádzal vecnú a dôkazmi podloženú argumentáciu, je žalovaná nútená v celom rozsahu odkázať na svoje vyjadrenie k žalobe podané po č.k. 2Pc 7/23/6611-10 z 11.08.2023 a to bez ďalšej polemiky k povahe a tvrdomu zaisťovaciemu inštitútu v prípravnom konaní.

Len marginálne podotýkam, že argumentácia momentom doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu je právne bezvýznamná, nakoľko ako to vyplýva z uznesenia odvolacieho súdu aj zo zápisnice z verejného zasadnutia z 19.10.2021 bol žalobca na tomto úkone osobne prítomný a k prejednávanej veci sa na

ňom vyjadroval. Vo vzťahu k jeho psychickému stavu je irelevantné, kedy mu bolo písomné vyhotovenie rozhodnutia toto doručené.

Pokiaľ ide o samotnú uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy má žalovaná za to, že k spôsobu stanovenia jej výšky sa už tiež dostatočne vyjadriala, pričom za predpokladu, že by bol tento nárok vôbec dôvodný, je jeho výška závislá na rozumnej úvahe súdu v duchu zákonných kritérií podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. V tomto prípade a v aktuálnom štádiu sporu žalovaná nepovažuje za zmysluplné poukazovať súdu (ani žalobcovi) na existenciu konkrétnych súdnych rozhodnutí vydaných v konštantnej rozhodovacej praxi.“

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s prednesom právneho zástupcu žalobcu, prednesom žalobcu, oboznámením sa s prednesom zástupkyne žalovaného, ako aj oboznámením sa uznesením OR PZ, odbor kriminálnej polície Zvolen zo dňa 31.10.2019 ČVS: ORP-816/1-VYS-ZV-2019, uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 0Tp/346/2019 zo dňa 31.10.2019, obžalobou zo dňa 10.3.2020, rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5T/32/2020-639, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, listom Generálnej prokuratúry SR zo dňa 22.9.2022, listom Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 25.10.2022, vyčíslenými trovami právneho zastúpenia, výsluchom svedkyne A. B., výsluchom svedkyne H. F. I., ako aj ďalšími listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

6. Súd z prednesu právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 11.1.2024 zistil, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomne podanej žaloby. K veci uviedol, že čo sa týka špecifikácie nemajetkovej ujmy vo výške 18.680 Eur, tak k tomu uviedol, že v súvislosti s nezákonnou väzbou vychádzajú z toho, že väzba trvala od 29.10.2019 do 21.8.2020, čo v prepočte na dni predstavuje 297 dní a keďže v zmysle ich žalobného návrhu sa dožadovali za 1 mesiac nezákonnej väzby sumu 1.000 Eur a po prepočte na konkrétne dni vzhľadom na odkaz konkrétneho Ústavného súdu, tak na 1 deň vychádza suma 33,30 Eur, z čoho vyplýva, že po vynásobení príslušných počtov dní, t.j. 297 sa dopracovali k sume 9.890,10 Eur, avšak dožadovali sa titulom nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu v sume 9.890 Eur. Čo sa týka uplatneného nároku za nezákonné trestné stíhanie, tak k tomu uviedol, že trestné stíhanie bolo začaté vznesením obvinenia dňa 31.10.2019 a žalobca bol z väzby prepustený dňa 21.8.2020 a skončenie trestného stíhania ustálili dňom 19.10.2021, keď žalobcovi bolo oznámené predmetné rozhodnutie počas konania pred Krajským súdom v Banskej Bystrici a teda sa dopracovali k samostatnému obdobiu, ktoré trvalo trestné stíhanie nad rámec väzby a to tým spôsobom: 719 dní trvania trestného stíhania – 297 dní trvania väzby, tak sa dopracovali k číslu 422 dní x 20,66 Eur, pričom k tejto sume sa dopracovali tým spôsobom, že v zmysle rozhodnutia, na ktoré poukázali je nárok za nezákonné trestné stíhanie za mesiac 620 Eur : 30 a dostali sumu na deň 20,66 x 422 a dospeli k sume 8.718,52 Eur. Teda dokopy požadovali titulom nemajetkovej ujmy po zaokrúhlení celkovú sumu súvisiacu s väzbou a s trestným stíhaním vo výške 18.608 Eur. Na základe vyššie uvedeného, keďže pôvodne sa dožadovali zaplatenia nemajetkovej ujmy v celkovej výške 18.680 Eur a nad takto vypočítanú sumu berú ich žalobu čiastočne späť a v prevyšujúcej časti žiadajú konanie čiastočne zastaviť.

7. Súd z prednesu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 11.1.2024 zistil, že tento k veci uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomne podanej žaloby, ich písomných vyjadrení, ako aj prednesu svojho právneho zástupcu. Nad rámec toho k veci uviedol, že po vzatí do väzby cítil neskutočný strach čo sa bude s ním ďalej diať, pričom namiesto mena mu bolo pridelené číslo. Celá väzba z jeho pohľadu fungovala na brutálnom režime a on na to nebol zvyknutý. K veci uviedol, že pokiaľ sa nezačali súdy, tak z hľadiska psychiky to bolo u neho veľmi náročné. Napríklad cez Vianoce vedel zavolať svojej matke maximálne na 5 minút a tie Vianoce boli pre neho veľmi ťažké, keďže nemohol byť doma pri štedrovečernej večeri. Bolo pre neho veľmi stresujúce aj to, keď chodieval na súdy v putách a on samozrejme vedel, že je nevinný, ale napriek tomu sa bál, že čo bude a nikto mu neveril jeho pravdu okrem právnik a jeho rodiny. K veci uviedol, že sa snaží veľa pracovať, doslova drieť a je zvyknutý na nejaký štandard. Po oslobodení zo strany Okresného súdu bol rád, že už je konečne vonka a peklo skončilo, ale keď bol už vonka, tak vtedy začali tie pohľady. Na druhý deň po prepustení z väzby išiel s jeho H. do Kauflandu, kde zutekal z tohto obchodu, keďže sa bál ľudí. Keď išiel cez mesto, tak ľudia na neho ukazovali prstom a vraveli, že to je ten, čo bol v base. Neskutočne dlho čakal na rozhodnutie Krajského súdu a stále si nebol istý, že čo bude ďalej a teda stále bol v strese. Už počas väzby mal nočné mory, pričom k tomu uviedol, že tieto má až doteraz. Chodieval k psychológovi aj k psychiatricke a bol u neho aj nájdený nález. Po prepustení z väzby sa snažil zohnať nejakú prácu. Je pravda, že nie

tým spôsobom, že posielal žiadosti a posielal životopisy, ale cez nejakých známych sa pokúšal dostať do nejakých kaderníctiev a pred vzatím do väzby mal veľkú príležitosť, keďže mal ísť strihať do D. do veľkého kaderníctva a to presne od 1.11.2019, pričom toto sa mu nepodarilo už zrealizovať a tvrdil, že celá táto väzba mu zobrala jeho sen, keďže tvrdil, že to bol jeho sen. Po prepustení už sa mu nepodarilo získať naspäť toto miesto a momentálne je živnostník a to v oblasti kaderníctva ako barber, pričom túto činnosť v súčasnosti aj prevádzkuje. K veci uviedol, že je to náročné aj v súčasnosti, nakoľko doteraz mu veľmi ľudia nedôverujú, lebo si myslia, že je kriminálnik. Chodil k psychiatrické, ktorá chcela nastaviť liečbu aj liekmi, ale lieky on nechcel. Máva doteraz stres z toho, či náhodou poškodenú nestretne a či náhodou si niečo na neho nevymyslí. Samotné vzatie do väzby bolo pre žalobcu neskutočne kritické, keďže vedel, že nie neurobil. Počas väzby svoju finančnú situáciu nevedel riešiť a riešila to jeho matka. Jeho matka mu každý deň posielala peniaze, aby si mohol kúpiť niečo navyše. Musel platiť úver, ktorý mal zobratý na auto a o všetky tieto záležitosti sa starala jeho matka a platila ich a platila aj právnikovi. Po prepustení z väzby sa snažil pracovať, chodil na nejaké brigády a pomaličky tieto peniaze mame splácať. Netušil akú sumu jej zaplatil, ale náklady na právnika jej zaplatil a aj v súčasnosti jej dáva peniaze. K veci uviedol, že matke odovzdával peniaze z ruky do ruky. Žalobca k veci uviedol, že priateľku má fakticky od času, keď ho prepustili z väzby. Po prepustení z väzby mal strach z ľudí a je pravda, že to bol aj dôvod prečo sa bál niekde zamestnať.

8. Súd z prednesu zástupkyne žalovaného na pojednávaní konanom dňa 11.1.2024 zistil, že sa pridriavajú ich písomných vyjadrení k žalobe. Naďalej rozporovala výšku žalovanej sumy 2.400 Eur za trovy právneho zastúpenia. Neexistujú ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže žalobca nedokázal uviesť žiadne dôvody, pre ktoré nepodal sťažnosť minimálne vo vzťahu k väzbe. Pokiaľ ide o splnenie podmienky, považujú to za určujúci fakt, pre ktorý nie je možné tejto žalobe vyhovieť a na tom stojí ich procesná obrana. Pokiaľ ide o to rozhodnutie veľkého senátu, predložila súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 7Cdo/78/2022 zo dňa 30.3.2023, ktorým bolo z procesných dôvodov odmietnuté dovolanie, avšak v tomto ohľade poukázala na body 13. a 15. tohto uznesenia, kde Najvyšší súd konštatuje, že je potrebné podať takýto riadny opravný prostriedok v týchto intenciách. Preto uviedla, že aj sám Najvyšší súd sa akoby vo svojej praxi naďalej nestotožňuje s rozhodnutím veľkého senátu a v týchto intenciách sa bude brániť aj žalovaná a právna úprava tiež nevylučuje, aby došlo k zmene rozhodnutia veľkého senátu, čo umožňuje § 48 ods.3 CSP, ktoré môže vyvolať zmenu následnú už vydaného rozhodnutia veľkého senátu. Tým pádom považovali predmetnú žalobu za právne neudržateľnú. K veci ďalej uviedla, že výška trov právneho zastúpenia nie je relevantne preukázaná a v tomto smere navrhli žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, majú za to, že tvrdenia žalobcu sú tendenčné, nie sú dôkazne podložené, nakoľko vo všeobecnosti hovorí o ľuďoch, o okolí, nedokázal identifikovať tých budúcich zamestnávateľov. K zamestnaniu v D. nepredložil žiadne relevantné dôkazy, čiže toto všetko zostáva len v rovine nepreukázaných tvrdení. Pokiaľ ide o návštevy psychológov, psychiatrov, k tomuto sú len lekárske správy, ktoré označili za účelové. Pokiaľ by súd uznal, že je dôvod na uznanie a priznanie nemajetkovej ujmy v nejakej výške, apelujú na súd, aby vyhodnotil zákonné kritériá podľa § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 a teda v rozumnej miere priznal túto nemajetkovú ujmu, pričom nemajetková ujma sa im zdá neprímerane vysoká, nakoľko toto konanie nemá slúžiť na obohacovanie sa žalobcu. Pokiaľ súd vyhovie nejakej časti návrhu alebo úplne, dovolila si súd požiadať vzhľadom na technické možnosti žalovanej a ustálenú prax súdu pri vyznačovaní doložky právoplatnosti, nakoľko nie je v reálnych možnostiach plniť v 3-dňovej lehote, aby súd im uložil dlhšiu lehotu na plnenie a to v trvaní najmenej 30 dní v záujme eliminácie a hroziaceho exekučného konania, nakoľko nie je možné to spracovať technicky a logisticky zo strany žalovanej.

9. Súd z výsluchu svedkyne A. B. zistil, že žalobca je jej synom. K veci uviedla, že bolo pre ňu strašné, keď sa dozvedela čo je s jej synom a cítila sa bezmocná. Vyšetrovateľ ju upozornil, aby si hľadali právnika a to bola ďalšia vec, keďže ich rodina s takouto situáciou nemali žiadne skúsenosti. Svedkyňa uviedla, že vedela ako trpí jej syn a zároveň trpela aj ona a celá jej rodina. Svedkyňa k veci uviedla, že v čase keď sa robila prehliadka auta, tak všetci susedia boli na oknách a bolo to hrozné a všetci hovorili čo sa stalo a prvé bolo keďže všade sú drogy a každý len drogy rieši, hovorilo sa, že určite je v drogách a preto ho berú. Počas prehliadky bytu syna videla a on jej hovoril, aby neplakala, že sa to určite vyrieši a povedal jej, že je nevinný a nič neurobil. K veci ďalej uviedla, že prebehla nejaká dlhšia doba dokým im syn mohol zavolať. K tomu uviedla, že tie telefonáty so synom boli strašné. Stále jej opakoval, že je nevinný a hovoril jej o tom ako tam je. Najskôr chcel od nich ich fotky, proste chcel ich mať pri sebe, teda ju, J. K. H.. Syn im písal odtiaľ listy. Svedkyňa sa mu snažila pomáhať slovami, aby sa snažil to tam vydržať a určite sa to vyrieši. Trvalo to strašne dlho. K veci uviedla, že v tom čase ich rodina bola

úplne v rozpade. Po istom čase mohla ísť syna navštíviť a syn jej hovoril, že jedlo mu nechutí a že to nemôže jesť a snažila sa mu posielat' peniaze, aby si niečo prikúpil. V tom čase si syn rozbiehal kariéru a rekvialifikoval sa na kaderníka a naozaj chcel byť dobrý kaderník. Syn odišiel aj do D. a odišiel k známemu kaderníkovi a kvôli tomuto sa jeho kariéra zastavila. Svedkyňa zostal ten byt, kde syn býval na krku a musela ho platiť. V tom čase syn mal aj úver na auto a s tým boli ďalšie výdavky. Následne do toho prišiel Covid a nemohli sa ani vídať a nemohli ísť za ním. Stávalo sa, že keď jej volal, tak jej syn povedal, že nechce žiť. Ona ho presviedčala, aby to vydržal a že musí to vydržať. Nakoniec ho po skoro 10 mesiacoch prepustili. Samozrejme v tom čase bola veľmi šťastná, že syna pustili, ale potom trvalo ešte skoro ďalší rok keď skutočne bol aj oslobodený. Keď syn vyšiel vonka, tak strašne sa bála o synovu psychiku. V tom čase syn spával s ňou v spálni. Syn sa bál až tak, že nechcel ísť ani sám do izby. Následne vyhľadal psychiatrickú pomoc. Ona a rodina sa mu snažili pomáhať tým spôsobom, že ho podporovali. Čo sa týka jeho priateľov, tak predtým mal veľa kamarátov a zostali mu len niektorí. Následne sa syn pokúšal nejak postaviť na vlastné nohy, nebolo to rýchlo, ale nejak postupne sa im to podarilo.

Svedkyňa k veci uviedla, že odmenu za právne služby uhradila ona a následne keď syn začal pracovať, tieto peniaze jej splatil a to z ruky do ruky.

10. Súd z výsluchu svedkyne H. F. I. zistil, že žalobca je jej priateľom a to od L. XXXX. Svedkyňa k veci uviedla, že v čase keď bol žalobca zadržaný, tak ona študovala v zahraničí. Keď sa vrátila zo zahraničia, tak so žalobcovou matkou začala komunikovať a to v časovom horizonte približne 2 – 2,5 mesiaca pred jeho prepustením z väzby. Po jeho prepustení z väzby sa začali spoločne stretávať a v tom s tým, že v tom čase to bolo komplikované, nakoľko po prepustení z väzby on nikomu neveril a snažila si vybudovať voči nemu nejakú dôveru a to v tom zmysle, aby jej začal veriť a proste mu chcela pomôcť a snažila sa mu pomôcť, aby si naštartoval ten svoj život, nakoľko sa bál čo si budú ľudia myslieť a ako to bude vyzerat'. On jej vysvetlil čo to všetko obnášalo, ako bol v tej väzbe zavretý, ako chodil na pojednávania, ako mu robili prehliadky bytu, auta, ako tam jeho rodičia stáli pri tom. Ona mu stále hovorila, že je nevinný a musí sa začať snažiť na tieto veci nemyslieť a snažila sa mu pomôcť. Čo sa týka finančných záležitostí počas väzby, mala vedomosť o tom, že mu pomáhali rodičia. Svedkyňa ďalej k veci uviedla, že má vedomosť o tom, že žalobca splácal tieto peniaze mamine. Približne po 2-3 mesiacoch po jeho prepustení sa nastahovala do bytu žalobcu a začali bývať spoločne. V tom čase pociťovala na susedoch napr. také okolnosti, že nechceli s nimi ísť jedným výťahom a mala dojem, že sa pozerajú na neho ako na zločinca. Ich známi vedeli o tom, čo sa udialo ohľadne žalobcu, že bol vo väzbe a s čím bol spájaný, pričom žalobca to vnímal negatívne. Svedkyňa k veci uviedla, že aj v súčasnosti sa žalobca budí v noci s tým, že jej povie, že je v strese a či sa niečo nestalo.

11. Z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odbor kriminálnej polície Zvolen zo dňa 31.10.2019, ČVS: ORP-816/1-VYS-ZV-2019 mal súd preukázané, že nim bolo podľa § 206 ods.1 Trestného poriadku, vyšetrovateľom policajného zboru vznesené obvinenie žalobcovi pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods.1, ods.2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods.1 písm. c) Trestného zákona, spáchaný v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods.2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d), lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že:

„dňa 29.10.2019 v čase asi o 8.30 hodine neoprávnene vnikol do bytu č. X, nachádzajúceho sa na 3. poschodí bytového domu L. B. XXX/XX M. N. G. O. v meste L., okres F., ktorého majiteľkou je F. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., G. O. XXX/XX, J. F. a kde v súčasnej dobe má trvalý pobyt a býva jeho bývalá priateľka M. P., trvale bytom L., G. O. XXX/XX, J. F., a to tak, že dvakrát zazvonil na zvonček pri vchodových dverách bytu a následne zaklopal, po čom mu dvere otvorila M. P., ktorú následne vtláčil do bytu a dvere za sebou zavrel, po opakovaných výzvach M. P. aby z bytu odišiel, toto neurobil a opakovane ju žiadal, aby mu vysvetlila, prečo sa s ním rozišla, keď mu menovaná povedala, že ho nemiluje a nechce s ním byť a prešla do svojej izby, tam prišiel za ňou, kde na posteli po tom ako poškodená pred ním na posteli ustupovala dozadu, si ľahol na ňu, začal ju bozkávať, pričom po tom, ako sa poškodená začala pred ním brániť a kričať, jej povedal, že ak nebude ticho, že ju vytrtká, rukou jej zapchal ústa, stiahol si nohavice na kolená, rozťahol jej nohy a roztrhol jej nohavičky, ktoré mala na sebe a vnikol svojim penisom do jej vagíny, pričom M. P. sa snažila dať nohy spolu a rukami ho od seba odstrkovala, čo sa jej po chvíli podarilo, po čom sa A. B. postavil na zem a povedal jej: „Pod' sem, vyfajči mi kokot“, pričom jej chytil hlavu a snažil sa jej do úst vložiť svoj penis, čo sa mu však nepodarilo, následne M. P. povedal, že už dost', že ho už nasrala, chytil ju za obe ruky, ktoré jej držal pri hlave, rozťahol jej nohy a proti jej vôli na nej vykonal súlož napriek tomu že M. P. sa ho snažila kopať a vykrútiť sa mu, po čom M. P. odišla

do obývacej izby a následne na balkón bytu, kde sa pokúsila zo svojho mobilného telefónu kontaktovať matku A. B., po čom jej A. B. zobral mobil a ona následne vybehla z bytu na chodbu, kde klopala na dvere susedného bytu, po čom ju A. B., ktorý vyšiel do dverí bytu vtiahol späť do jej bytu, kde napriek opakovaným výzvam poškodenej, aby z bytu odišiel, zotrval až približne do 9,10 hod. dňa 29.10.2019, kedy z bytu odišiel, čím týmto svojím konaním poškodenej M. P. nespôsobil žiadne zranenia, ani škodu.“

12. Súd z uznesenia Okresného súdu Zvolen č.k. 0Tp/346/2019 zo dňa 31.10.2019 mal za preukázané, že týmto rozhodnutím sudca Okresného súdu Zvolen zobral do väzby žalobcu, stíhaného pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods.1, ods.2 písm. b) Trestného zákona a iné. Z tohto uznesenia ďalej vyplýva, že väzba žalobcu sa bude vykonávať v Ústave na výkon väzby a ÚVTOS Banská Bystrica a začína plynúť dňom 29.10.2019 o 14.45 hod., kedy došlo k obmedzeniu osobnej slobody.

13. Súd z listinného dôkazu a to obžaloby číslo: 2 Pv 414/19/6611-46 zistil, že táto obžaloba bola podaná prokurátorkou Okresnej prokuratúry Zvolen na Okresný súd Zvolen na žalobcu pre skutok vyššie špecifikovaný vo vyššie uvedenom uznesení.

14. Súd ďalej z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 5T/32/2020-639 zo dňa 21.8.2020 zistil, že Okresný súd Zvolen žalobcu z predmetného skutku oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

15. Súd z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021 zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici týmto uznesením podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie okresného prokurátora proti vyššie uvedenému oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu Zvolen zamietol, pričom žalobca bol osobne prítomný pri vyhlásení tohto uznesenia, čo v konaní nebolo sporné.

16. Súd z pripojenej faktúry č. 2019/50 zistil, že touto faktúrou dodávateľ Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Rosina, s.r.o., Kukučínova 20, Banská Bystrica, IČO: 47 246 731 vyfakturoval odberateľovi A. B. celkovo sumu 2.400 Eur ako dohodnutú odmenu za poskytnutie právnych služieb – obhajoba obv. A. B., trestná vec vedená na OR PZ Zvolen pod sp.zn. ORP 816/1-VYS-ZV-2019, cena 2.000 Eur + 20% DPH vo výške 400 Eur, celkom 2.400 Eur so splatnosťou 7.11.2019.

17. Súd z listinného dôkazu, ktorým boli vyúčtované trovy právneho zastúpenia zistil, že tieto boli vyúčtované týmto spôsobom:

„ Odmena za jeden úkon vyčíslená podľa § 12 ods. 3 písm. c) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení (ďalej aj „vyhláška“). Náhrady vyčíslené podľa § 15 a nasl. vyhlášky a § 7 ods. 1, ods. 2 zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v platnom znení.

Úkony právnej služby v roku 2019

(odmena za jeden úkon právnej služby vo výške 143 Eur)

1. 04.11.2019; Prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom podľa § 14 ods. 1 písm.

a) vyhlášky 143 Eur

Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 9,80 Eur

2. 19.12.2019; Účasť pri vyšetrovacích úkonoch podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – výsluchy svedkov, ORPZ ZV, od 10:20 do 13:40 hod. 286 Eur

Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 9,80 Eur

Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky 43,63 Eur

Úkony právnej služby v roku 2020

(odmena za jeden úkon právnej služby vo výške 147,33 Eur)

3. 03.01.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky 49,11 Eur

Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 10,62 Eur

4. 03.02.2020; Písomné podanie na iný orgán vo veci samej podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky – Žiadosť o prepustenie z väzby 147,33 Eur

Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 10,62 Eur

5. 17.02.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky 49,11 Eur

Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 10,62 Eur

6. 19.02.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – výsluch obvineného k väzbe, OS ZV, od 10:30 do 11:02 hod.	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky	46,37 Eur
7. 25.02.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky	49,11 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
8. 25.02.2020; Písomné podanie na súd vo veci samej podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky – Sťažnosť voči uzneseniu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
9. 27.02.2020; Účasť pri vyšetrovacích úkonoch podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – výsluch obvineného a záverečné preštudovanie vyšetrovacieho spisu od 10:08 do 10:57 hod., ÚVV a ÚVTOS BB	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
10. 09.03.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky	49,11 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
11. 18.03.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – výsluch obvineného k väzbe, OS ZV, od 9:00 do 9:35 hod.	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky	46,37 Eur
12. 19.03.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky	49,11 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
13. 19.03.2020; Písomné podanie na súd vo veci samej podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky – Vyjadrenie k výzve	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
14. 30.04.2020; Ďalšia porada podľa § 14 ods. 2 písm. a) vyhlášky	98,22 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
15. 27.05.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – hlavné pojednávanie, OS ZV, od 9:00 do 13:25 hod.	294,66 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky	46,37 Eur
16. 11.06.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky	49,11 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
17. 19.06.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – hlavné pojednávanie, OS ZV, od 9:00 do 10:55 hod.	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky	46,37 Eur
18. 26.06.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky	49,11 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
19. 10.07.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 5 písm. b) vyhlášky – hlavné pojednávanie, OS ZV, od 9:00 do 9:35 hod.	36,83 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky	46,37 Eur
20. 17.08.2020; Ďalšia porada kratšia ako jedna hodina podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky	49,11 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
21. 21.08.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – hlavné pojednávanie, OS ZV, od 13:00 do 15:50 hod.	294,66 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur
Cesta Banská Bystrica – Zvolen a späť podľa § 15, § 17 vyhlášky	46,37 Eur
22. 05.11.2020; Písomné podanie na súd vo veci samej podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky – Vyjadrenie k odvolaniu prokurátora	147,33 Eur
Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky	10,62 Eur

Úkony právnej služby v roku 2021

(odmena za jeden úkon právnej služby vo výške 153,50 Eur)

23. 21.08.2020; Účasť na konaní pred súdom podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky – verejné zasadnutie, KS BB 153,50 Eur

Režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 10,62 Eur

SPOLU 3.442,86 Eur

20 % DPH 688,57

4.131,43 Eur.“

18. Súd z pripojenej Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mal za preukázané, že žalobca dňa 21.6.2022 podal na Generálnej prokuratúre SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a to titulom náhrady škody vo výške 2.400 Eur a z titulu nemajetkovej ujmy vo výške 18.680 Eur.

19. Súd z Oznámenia Generálnej prokuratúry SR Bratislava zistil, že táto oznámila právnomu zástupcovi žalobcu listom zo dňa 22.9.2022, že nárok poškodeného nebude ani čiastočne uspokojený, nakoľko neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. a to z dôvodu, že po preskúmaní veci je nutné konštatovať, že v tomto prípade nie je splnená zákonná podmienka podania opravného prostriedku oproti nezákonnému rozhodnutiu (§ 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z.), keďže poškodený využil svoje právo a nepodal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť. Aktívna obrana v trestnom konaní je vecou obvinenej osoby. Ako je zrejmé zo spisového materiálu, poškodený v tom čase už disponoval obhajcom. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady osobitného zreteľa. Poškodený (ani jeho obhajca) však sťažnosť proti vzneseniu obvinenia nepodal a ani nepreukázal, že by k jej nepodaniu došlo z dôvodu, ktorý by bolo možné považovať za prípad hodný osobitného zreteľa. Zároveň bolo oznámené, že ich žiadosť v časti, ktorej namietajú postup súdu vo veci rozhodovania o väzbe poškodeného bola odstúpená na vybavenie vecne príslušnému orgánu – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 4 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z.).

20. Súd z listinného dôkazu označeného ako vrátenie v časti postúpenej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zistil, že týmto listom Ministerstvo spravodlivosti SR oznamovalo Generálnej prokuratúre SR dňa 25.10.2022, ako aj bolo to zaslané na vedomie právnomu zástupcovi žalobcu, že s prihliadnutím na § 4 ods.1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., ďalej na skutočnosť, že žiadateľ doručil svoju žiadosť Generálnej prokuratúre SR, vybavenie žiadosti v časti nároku Generálnou prokuratúrou SR a dohodu ohľadom postupu vo veci žiadosti žiadateľa dosiahnutej dňa 24.10.2022 medzi Generálnou prokuratúrou SR a Ministerstvom, Ministerstvo v súlade s § 4 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z. dovoľuje vrátiť postúpenú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na ďalší postup.

21. Súd z lekárskej správy zo dňa 4.1.2022 vydanéj A. G. H., psychiatrom zistil, že v závere tejto lekárskej správy čo sa týka žalobcu je uvedené: Porucha prispôsobenia – zmiešaná úzkostne depresívna reakcia; Pretrvávajúca zmena osobnosti po katastrofickej skúsenosti (krivé obvinenie, odsúdenie, výkon trestu). Doporučenie: Bez farmakoterapie.

22. Žiadna zo strán vo veci nenavrhol doplniť dokazovanie.

23. Podľa článku 46 ods. 3 a 4 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

24. Podľa § 3 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

25. Podľa § 4 ods.1 písm. f) a písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní a m) orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

26. Podľa § 5 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

27. Podľa § 6 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

28. Podľa § 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 8 ods.5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby.

30. Podľa § 8 ods.6 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody nevznikne

a) ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama,

b) pri zahladení odsúdenia alebo odpustení alebo zmiernení trestu udelením individuálnej milosti alebo amnestie prezidentom republiky,

c) ak súhlas daný poškodeným alebo príslušným štátnym orgánom, ktorý bol potrebný na začatie trestného stíhania alebo pokračovanie v ňom, bol vzatý späť, hoci sa tento súhlas podľa osobitného predpisu vyžaduje,

d) ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu, že je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo že o skutku obvineného bolo už rozhodnuté iným orgánom disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo cudzozemským úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce,

e) ak došlo k podmienčnému zastaveniu trestného stíhania podľa osobitného predpisu,

f) ak bol schválený zmier podľa osobitného predpisu,

g) ak bola osoba spod obžaloby oslobodená alebo trestné stíhanie zastavené, pretože nie je trestne zodpovedná, alebo ak po právoplatnosti rozhodnutia zanikla trestnosť činu alebo medzinárodná zmluva, ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným v zákone, alebo amnestia prezidenta republiky nedovoľuje trestné stíhanie, čin prestal byť zmenou zákona trestným činom alebo miernejší trest bol uložený preto, že na trestný čin zákon ustanovil miernejší trest,

h) ak ide o väzbu nariadenú v konaní o vydaní do cudziny; to neplatí, ak škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánov Slovenskej republiky, alebo

i) ak škoda bola spôsobená rozhodnutím cudzieho orgánu uznaného alebo prevzatého na výkon na územie Slovenskej republiky.

31. Podľa § 15 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

32. Podľa § 15 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z., ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

33. Podľa § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

34. Podľa § 17 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

35. Podľa § 17 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

36. Podľa § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

37. Podľa § 17 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

38. Podľa § 18 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

39. Podľa § 18 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

40. Podľa § 13 ods.1 vyhl. Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z., advokát môže znížiť základnú sadzbu tarifnej odmeny.

41. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla z dôvodu nezákonného rozhodnutia uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Zvolen o vznesení obvinenia, ako aj uznesenia Okresného súdu Zvolen o vzatí žalobcu do väzby, ako aj podaním obžaloby prokurátorom Okresnej prokuratúry pod sp.zn. 2Pv/414/19-661, ktoré spočívali v nákladoch vynaložených na jeho obhajobu v trestnom konaní prostredníctvom zvoleného obhajcu, z nemajetkovej ujmy za väzobné stíhanie a z nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, keďže žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici oslobodený spod obžaloby. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú fyzickým a právnickým osobám nezákonným konaním svojich orgánov, ich rozhodnutiami alebo nesprávnym úradným postupom vyplýva z článku 46 ods.3 Ústavy SR a predstavuje integrálnu súčasť práva jednotlivca na súdnu ochranu. Podmienky odškodňovania ustanovuje zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (predtým to bol zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, účinným do 30.6.2004). Predtým ako súd pristúpil k meritórnemu prerokovaniu nároku

žalobcu skúmal, či boli splnené podmienky uplatnenia nároku na náhradu škody na súde a to v súvislosti so zákonným ustanovením § 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je pravda, že žalobca proti nezákonným rozhodnutiam nepodal riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Tým sa má na mysli, že žalobca nepodal sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia a nepodal sťažnosť ani voči uzneseniu, ktorým bol vzatý do väzby, pričom zákonné ustanovenie § 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. vychádzalo z premisy, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov s tým, že tu súd poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp.zn. 1VCdo/2/2022 zo dňa 24.10.2022, ktorý dospel k zásadne odlišnému záveru, že splnenie podmienky podať riadny opravný prostriedok v zmysle § 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov sa nevyžaduje, ak bol žalobca spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený. Keďže žalobca ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania bol spod obžaloby oslobodený, dôvod neuspokojenia jeho nároku udaný žalovaným preto nie je opodstatnený a preto vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutie veľkého senátu súd vychádzal z toho, že nárok žalobcu je daný, pričom pokiaľ žalovaný poukazoval na iné rozhodnutie Najvyššieho súdu vydané po tomto rozhodnutí, tu súd poukazuje na zákonné znenie § 48 ods.3 CSP, podľa ktorého právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty Najvyššieho súdu záväzný. Ak sa senát Najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní chce odchýliť od právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu podľa odseku 2, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Súdu nie je známe, že by v inom konaní bolo postupované v zmysle vyššie uvedeného zákonného ustanovenia a rozhodnutie veľkého senátu pod sp.zn. 1VCdo/2/2022 bolo zmenené a teda súd vychádzal z právnej vety uvedenej v predmetnom rozhodnutí a na zákonné ustanovenie § 6 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. vzhľadom na závery uvedené v rozhodnutí veľkého senátu Najvyššieho súdu neprihliadal.

42. Súd ďalej skúmal, či bola splnená procesná podmienka uplatnenia nároku na náhradu škody na súde a to predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom, pričom z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že táto podmienka splnená bola s výsledkom, že orgán príslušný na predbežné prerokovanie žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu oznámil, že jeho nárok nebude ani čiastočne uspokojený.

43. Súd ďalej v konaní mal za to, že v danom prípade je za štát oprávnená a povinná konať Generálna prokuratúra SR, ktorej toto oprávnenie a povinnosť vyplýva z ustanovenia § 4 ods.1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj zo zákonného ustanovenia § 4 ods.1 písm. m) toho istého zákona a keďže v predmetnom prípade bola Generálna prokuratúra SR, u ktorej bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku a začala konať ako prvá, pričom samotná Generálna prokuratúra SR toto ani v konaní žiadnym spôsobom nenamietala.

45. Podľa ustálenej českej a slovenskej judikatúry k zákonu č. 58/1969 a následne k zákonu č. 514/2003 Z.z. za nárok na náhradu škody z dôvodu nezákonného rozhodnutia štátneho orgánu treba posudzovať prípady, kedy je trestné stíhanie vedené voči jednotlivcovi na základe uznesenia o vznesení obvinenia neskôr zastavené alebo je obvinený spod obžaloby oslobodený. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby treba hľadať nielen v ustanovení § 46 ods.3 Ústavy SR, ale aj vo všeobecnej rovine v princípoch materiálneho právneho štátu. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Súdna prax dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, ako je tomu aj v prejednávanom prípade, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je preto neskorší výsledok trestného konania (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/183/2009, sp.zn. 4MCdo/15/2009). Podstata nároku na náhradu škody sa teda neviaže na správnosť, či nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

46. V predmetnom prípade mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ vo Zvolene pod ČVS: ORP-816/1-VYS-ZV-2019 zo dňa 31.10.2019 bolo voči

žalobcovi vznesené obvinenie pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods.1, ods.2 písm. b) Trestného zákona. Na základe uznesenia o vznesení obvinenia sa voči žalobcovi viedlo trestné stíhanie, v ktorom boli orgánmi činnými v trestnom konaní robené úkony smerujúce k objasneniu podozrenia voči žalobcovi zo spáchania skutku, ktorý sa mu kládol za vinu a ktorým sa žalobca musel podrobiť.

XX. V predmetnom prípade mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Zvolen sp.zn. OTp/346/2019 zo dňa 31.10.2019 a to dňom 29.10.2019.

48. Výsledkom úkonov vykonaných v rámci trestného stíhania po vznesení obvinenia bolo, že podozrenie voči žalobcovi sa nepotvrdilo a žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5T/32/2020-639 zo dňa 21.8.2020 oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen sp.zn. 2Pv/414/19-6611, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, a to z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021, že Krajský súd v Banskej Bystrici týmto uznesením odvolanie okresného prokurátora proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Zvolen zamietol s tým, že samotný žalobca sa zúčastnil predmetného verejného zasadnutia.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že uznesenie o vznesení obvinenia, uznesenie o vzatí do väzby, na základe ktorých bolo vedené a pokračované trestné konanie, konkrétne voči žalobcovi s tým, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5T/32/2020-639 zo dňa 21.8.2020 spod obžaloby oslobodený, pričom uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021 bolo odvolanie okresného prokurátora proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Zvolen zamietnuté a preto vyššie uvedené uznesenia sú nezákonnými uzneseniami, na podklade ktorých možno konštatovať, že štátu vznikla povinnosť nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu preukázateľne vznikla v príčinnej súvislosti s nimi.

50. V prvom rade za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmito nezákonnými rozhodnutiami je potrebné považovať majetkovú ujmu, ktorá žalobcovi vznikla v trestnom konaní proti nemu vedenom alebo v súvislosti s ním a to už od vykonateľnosti uznesenia o vznesení obvinenia s poukazom na § 6 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z. až do právoplatnosti rozsudku o oslobodení spod obžaloby. V zmysle § 17 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Za takúto škodu je v zmysle § 18 ods.1 potrebné považovať aj účelne vynaložené trovy konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané. Podľa názoru súdu žalobca preukázal, že mu v trestnom konaní proti nemu vedenom vznikli trovy na jeho obhajobu zvolením si obhajcu v ním uvádzanej výške 2.400 Eur, pričom tieto trovy pozostávajú zo vzniknutých trov právneho zastúpenia u právneho zástupcu žalobcu, ktoré boli vyčíslené z jednotlivých konkrétnych úkonov v celkovej výške 4.131,43 Eur, pričom však právny zástupca žalobcu aplikoval zákonné ustanovenie § 13 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. a znížil vyčíslené trovy zo sumy 4.131,43 Eur na sumu 2.400 Eur. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal relevantné doklady a písomnosti ohľadne cestovného a žaloba je v tomto ohľade neúplná, tu súd poukazuje, že vzniknuté trovy právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní boli zreteľne vyčíslené v celkovej výške 4.131,43 Eur, kedy z predmetnej sumy cestovné predstavuje sumu vo výške 321,85 Eur a žalobca si uplatňoval škodu vo výške 2.400 Eur, ktorá suma sa tak ani po odpočítaní žalovanou napádaného cestovného nedostáva na hranicu rozdielu výšky preukázateľných trov obhajoby (4.131,43 Eur – 321,85 Eur = 3.809,58 Eur).

51. Súd preskúmal trovy žalobcu v predmetnom trestnom konaní s tým, že samotný žalovaný okrem cestovného jednotlivé konkrétne úkony tak, ako boli vyčíslené nenamietal, pričom súd zistil, že ich výška bola právnym zástupcom žalobcu správne uplatnená a mal za to, že tieto trovy boli účelne vynaložené. Preto keďže boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie náhrady škody žalobcovi v ním uplatnenej výške, a to existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, pričom žalobca preukázal, že mu škoda takto vznikla vo výške 2.400 Eur, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predmetné trovy najskôr uhradila matka žalobcu A. B. a následne po prepustení z väzby jej tieto trovy uhradil samotný žalobca, čo vyplynulo priamo zo svedeckej výpovede svedkyne A. B.. Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovaného na náhradu škody v spojení s uplatnením predmetných trov obhajoby vo výške 2.400 Eur.

XX. Súd zároveň rozhodoval aj o nároku žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy, ktorý si uplatnil žalobca v súvislosti s väzobným stíhaním. K tomu súd poukazuje, že vo všeobecnosti štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, pričom pod výkonom verejnej moci sa rozumie rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb a za orgán verejnej moci sa považuje aj štátny orgán. Štát za podmienok stanovených zákonom zodpovedá za škodu spôsobenú okrem iného aj rozhodnutím o väzbe (§ 3 ods.1 písm. c) zákona č. 514/2003 Z.z.) a svojej zodpovednosti sa nemôže zbaviť (§ 3 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z.) a na základe uvedeného zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom vedeným trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením obvineného, resp. rozhodnutím o väzbe v takomto konaní. Na vznik zodpovednosti štátu (žalovaného) za škodu (resp. nemajetkovú ujmu) z titulu rozhodnutia o väzbe je nevyhnutné súčasné splnenie zákonných predpokladov, ktorými sú:

1/ rozhodnutie o väzbe,

2/ vykonanie väzby,

3/ zastavenie trestného stíhania, oslobodenie spod obžaloby alebo skončenie trestného stíhania postúpením veci inému orgánu,

4/ absencia negatívnych zákonných podmienok podľa § 8 ods.6 zákona č. 514/2003 Z.z.,

5/ vznik škody resp. nemajetkovej ujmy,

6/ príčinná súvislosť medzi väzbou a škodou, resp. nemajetkovou ujmu.

V prejednávanej spore si uplatnil žalobca proti žalovanému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. okrem iného z titulu rozhodnutia o väzbe podľa § 3 ods.1 písm. c) zákona č. 514/2003 Z.z. (uznesenie o vzatí žalobcu do väzby Okresného súdu Zvolen sp.zn. OTp/346/2019 zo dňa 31.10.2019). Zo skutkových okolností vyplýva, že žalobca bol stranou v predmetnom trestnom konaní, v ktorom mu bolo vznesené obvinenie a v rámci uvedeného trestného stíhania bol žalobca vzatý do väzby, ktorú v období od 29.10.2019 do 21.8.2020, čo v konaní nebolo sporné, vykonal, keď predmetné trestné stíhanie neskončilo právoplatným odsúdením žalobcu, ale oslobodením žalobcu spod obžaloby a teda uznesenie o vzatí žalobcu do väzby predstavuje rozhodnutie o väzbe, ktoré po oslobodení žalobcu spod obžaloby predstavuje jeden z predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu a za nemajetkovú ujmu (§ 8 ods.5 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z.). Vykonaným dokazovaním bolo preukázané splnenie zákonných predpokladov zodpovednosti žalovaného za nemajetkovú ujmu žalobcu podľa príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z., pričom súd dospel k záveru, že vzhľadom na závažnosť zásahu do súkromia (osobnej slobody) žalobcu, samotné konštatovanie porušenia práva nie je pre neho dostatočným zadosťučinením, preto žalobcovi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 17 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Žalobca sa náhrady nemajetkovej ujmy domáhal z titulu uznesenia o vzatí do väzby, pričom podľa záverov súdnej praxe právo poškodeného na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia vzatia do väzby, či zbytočnými prietahmi v konaní bez ohľadu na to, že uplatniteľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok, napr. oslobodením obžalovaného spod obžaloby (pozri uznesenie NS SR sp.zn. 7Cdo/262/2015 zo dňa 16.3.2016 alebo NS SR sp.zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012).

53. Podľa názoru súdu výkon väzby predstavuje pozbavenie osobnej slobody, čo je jedným z najzávažnejších zásahov do základných ľudských práv a slobôd fyzickej osoby. Trestné stíhanie a v rámci neho výkon väzby predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú ďalšie dopady na jeho osobný život a životný osud. Podstatnou okolnosťou je nedobrovoľné obmedzenie osobnej slobody žalobcu na dlhé obdobie a nepreukázanie spáchania trestného činu, v súvislosti s ktorým bola väzba nariadená, preto podľa súdu boli už v dôsledku samotného výkonu väzby po oslobodení žalobcu spod obžaloby splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 17 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Nemajetkovú ujmu v peniazoch je možné podľa súdu poškodenému priznať aj v prípade nepreukázania jej negatívneho dopadu aj do iných sfér súkromia poškodeného, pričom preukázanie týchto dopadov má vplyv na výšku nemajetkovej ujmy. Tu súd poukazuje, že na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch postačuje aj zistenie, že žalobca väzbu vykonal a preukázanie ďalších dopadov väzby do súkromia žalobcu má vplyv len na výšku samotnej nemajetkovej ujmy v peniazoch.

54. Na základe vyššie uvedeného súd pristúpil k určeniu výšky nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla rozhodnutím o väzbe a trvala od 29.10.2019 do 21.08.2020, pričom v matematickom vyjadrení väzba trvala 297 dní. Úlohou súdu bolo skúmať ako dopadla realizácia uznesenia o vzatí do väzby na osobu a život žalobcu a to vzhľadom na doterajšiu súdnu prax a rozhodnutia Európskeho súdu pre

ľudské práva na všeobecné kritériá uvedené v § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z. a to vzhľadom na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

55. Žalobca žiadal náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu po úprave žalobného návrhu vo výške 9.890 Eur, čo v prepočte trvania väzby na dni v trvaní 297 dní predstavoval nárok za 1 deň vo výške 33,30 Eur. Súd po vykonanom dokazovaní konštatuje, že uplatnený nárok nepresahuje maximálnu výšku odškodnenia tak pri nemajetkovej ujme za väzbu a za trestné stíhanie (18680 Eur) nakoľko v zmysle § 17 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z. s poukazom na § 13 zákona č. 274/2017, podľa ktorého celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presahovať 50-násobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu, pričom v tomto prípade k spáchaniu trestného činu malo dôjsť v roku 2019 a podľa údajov Štatistického úradu SR priemerná mesačná mzda v roku 2019 dosahovala sumu 520 Eur a teda 50-násobok x 520 predstavuje sumu 26.000 Eur. Súd posúdil komplexne dopad väzby na život žalobcu vzhľadom na jeho osobu, jeho doterajší život pred výkonom väzby v uvedenej trestnej veci, ujmu v jeho súkromnom živote, spoločenskom živote, pracovnom živote a zhrnul, že hoci zásadne každá väzba je vždy zásahom do života osoby a má byť odškodnená, dopad väzby na uvedené sféry života žalobcu boli v konaní preukázané čo sa týka toho, že žalobca predmetnú väzbu znášal veľmi zle, čo vyplynulo z výpovedi žalobcu, ako aj z výpovedi svedka – jeho matky. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je nepochybné, že vo vzťahu k žalobcovi bol vykonaný nesprávny zásah štátu, ktorý musí byť odčinený, keďže za takýto zásah v súlade s vyššie uvedeným zodpovedá štát. V súvislosti s trestným konaním a väzbou osoby je dôvodné zastabilizovať judikatúru dolnou a hornou hranicou tak, aby súd v rámci diskrečnej právomoci mohol spravodlivo zohľadniť všetky okolnosti prípadu a priznať adekvátnu náhradu ujmy (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo/2357/2010). Podľa súdu je primerané odškodniť dotknutú osobu v rámci relatívnej satisfakcie za väzbu v rámci rozpätia 20 Eur – 60 Eur za deň väzby so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Podľa názoru súdu požadovaná nemajetková ujma za vyššie uvedenú väzbu v trvaní 297 dní vo výške 9.890 Eur zodpovedá vyššie uvedeným kritériám a to s poukazom na rozhodovaciu prax všeobecných súdov v Českej republike, viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo/2357/2010 z 11.1.2012, uverejnený v zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky, ako aj v ňom uvedená široká komparácia rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva a súdov iných európskych štátov, pričom z tohto rozhodnutia vyplýva, že vychádzajúc z úrovne odškodnení jednotlivých európskych štátov, ako aj životnej úrovne v Českej republike, že adekvátne odškodnenie je čiastka v rozmedzí 500,- Kč až 1.500,- Kč za 1 deň trvania väzby, čo v Eurách predstavuje rozpätie 20 Eur až 60 Eur. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že teda požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy zo strany žalobcu za 1 deň trvania väzby vo výške 33,30 Eur zo strany žalobcu zapadá do úvah primeranosti relatívnej satisfakcie, pričom súd vychádzal z dĺžky trvania väzby 297 dní, ako aj z preukázaných skutočností, že žalobca znášal väzbu zle. Na základe vyššie uvedeného dospel súd k záveru, že žalobca má nárok na takto uplatnenú nemajetkovú ujmu za trvanie väzby, čo v konaní nebolo sporné od 29.10.2019 do 21.8.2020, čo predstavuje 297 dní x 33,30 Eur v uplatnenej výške 9.890 Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobe po úprave žaloby vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu tak, ako je to vyššie uvedené.

56. Žalobca si svojim žalobným návrhom uplatňoval aj náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že trestné stíhanie žalobcu začalo vznesením obvinenia dňa 31.10.2019 a zo strany žalobcu bolo ukončené oznámením skončenia trestného stíhania dňom 19.10.2021, čo je deň, kedy Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 5To/122/2020 zo dňa 19.10.2021 odmietol odvolanie prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku Okresného súdu Zvolen, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že samotný žalobca sa v tento deň zúčastnil tohto verejného zasadnutia pred Krajským súdom a teda súd ustálil, že trestné stíhanie žalobcu bolo vedené od 31.10.2019 do 19.10.2021. Na základe vyššie uvedeného súd tiež ustálil, že nezákonným rozhodnutím v tomto prípade bolo uznesenie o vznesení obvinenia tak, ako je to vyššie uvedené, keďže žalobca bol spod obžaloby oslobodený vyššie uvedenými rozhodnutiami. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na dĺžku samotného trestného konania, trestný čin, z ktorého bol žalobca obvinený vzhľadom na hrozbu uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody a vzhľadom na ujmu v osobnom živote žalobcu, nakoľko vedenie trestného stíhania predstavuje jeden z najrepresívnejších

prejavov štátnej moci vo vzťahu k jednotlivcovi, ktorý v konečnom dôsledku môže viesť až k odňatiu slobody jednotlivca v prípade uloženia trestu odňatia slobody, ktorý nie je vylúčený pri žiadnom trestnom čine. Súd výšku nemajetkovej ujmy určil po starostlivom uvážení všetkých skutočností, ktoré zistil na základe vykonaného dokazovania. Trestné stíhanie je nepochybne samo o sebe vážnym zásahom do života človeka v celom jeho spektre a má samo o sebe negatívny dopad na život človeka, čo môže objektívne privodiť ujmu na právach dotknutej osoby. Výšku nemajetkovej ujmy súd určuje úvahou, avšak nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. svojoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Výška nemajetkovej ujmy nemôže presiahnuť výšku odškodnenia obete násilného trestného činu. Judikatúrou boli ustálené kritéria, ktoré je potrebné zohľadniť pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Je to povaha trestnej veci, dĺžka trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodeného, ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií a to aj v kontexte s § 17 ods.3 vyššie citovaného zákona výška náhrady musí súčasne zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti (obdobne porovnaj nález Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 754/2016 zo dňa 24.1.2017). K jednotlivým kritériám súd uvádza nasledovné. Pod povahou v trestnej veci je potrebné rozumieť predovšetkým závažnosť trestného činu, podľa nej sa zvyšuje intenzita, s akou osoba poškodená trestným konaním proti nej je negatívne vnímaná. Súvisí to aj s hrozbou trestného postihu a prípadným spoločenským odsúdením. V danom prípade bol žalobca stíhaný pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods.1, ods.2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu hrozil trest odňatia slobody v trvaní 7 až 15 rokov. Pokiaľ ide o dĺžku trestného stíhania v tomto prípade išlo o dĺžku trestného stíhania od začatia trestného stíhania dňa 31.10.2019 s tým, že toto bolo ukončené dňom 19.10.2021 tak, ako to bolo vyššie uvedené, pričom toto v konaní nebolo sporné. Žalobca si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie len v rozsahu tých dní, v ktorom bolo vedené nezákonné trestné stíhanie nad rámec trvania väzby. Trestné stíhanie teda bolo vedené od 31.10.2019 do 19.10.2021, čo v dňoch predstavuje 719 dní a keďže z vyššie uvedeného vyplynulo, že väzba trvala 297 dní, žalobca si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy za trvanie trestného stíhania v rozsahu 719 dní – 297 dní = 422 dní. Žalobca si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie v rozsahu 422 dní v celkovej sume 8.718,52 Eur, pričom k tejto sume sa dopočítal tým spôsobom, že poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. III.ÚS 754/2016-42, v zmysle ktorého pokiaľ vo veci sťažovateľky, ktorej trestné stíhanie žalobcu trvalo takmer 55 mesiacov a väzba takmer 3 mesiace, bola žalobcovi priznaná celková náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 35.000 Eur, ktoré nepovažujú za neprimerané odškodnenie väzby vo výške 1.000 Eur za mesiac jej trvania, nemožno považovať odškodnenie zostávajúcich 52 mesiacov trvania trestného stíhania sumou 620 Eur za mesiac trvania trestného stíhania za neadekvátne, pričom teda žalobca si uplatňoval nemajetkovú ujmu vo výške 620 Eur za mesiac nezákonného stíhania, pričom na dni žalobca vychádzal z toho, že 620 Eur za mesiac : 30 dní = náhrada za deň 20,66 a teda si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy za 422 dní x 20,66 v celkovej výške po zaokrúhlení 8.718 Eur.

57. Na tomto mieste súd dáva do pozornosti:

1./ rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5C/161/2013 z 30.1.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 6.000 Eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/433/2015 z 23.8.2016, teda náhrada za 1 rok trestného stíhania bola priznaná vo výške 1.000 Eur,

2./ rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 6C/131/2014 z 9.12.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 4.800 Eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/63/2016 z 20.10.2016, teda nemajetková ujma za 1 rok trvania trestného stíhania bola priznaná vo výške 800 Eur,

3./ rozsudok Okresného súdu Košice II. sp.zn. 37C/31/2014 z 11.7.2016, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 5.000 Eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 rokov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016 z 28.3.2017, teda bola priznaná nemajetková ujma za 1 rok trestného stíhania vo výške 1.600 Eur.

58. S poukazom na vyššie uvedené má súd za to, že za takto preukázaných následkov v živote žalobcu spôsobených mu trestným stíhaním po dobu 422 dní prihliadnuc na to, že trestné stíhanie sa skončilo konštatovaním, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný, rešpektujúc judikatúru vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy s poukazom na to, že žalobcovi hrozil trest odňatia slobody v trvaní 7 až 15 rokov, ako aj s poukazom na to, že žalobca po skončení trestného stíhania trpel poruchou prispôsobenia, zmiešaná úzkosť

depresívna reakcia s tým, že sa jednalo o pretrvávajúcu zmenu osobnosti po katastrofickej skúsenosti, ktorým bolo krivé obvinenie, odsúdenie, výkon trestu, pričom táto skutočnosť bola preukázaná lekárskou správou od A. G. H., psychiatra zo dňa 1.4.2022, ako aj vzhľadom na produkované svedecké výpovede matky a priateľky žalobcu, z ktorých vyplynulo, že žalobca počas trestného stíhania dobre nespával, mal strach z ľudí, nikomu neveril, pričom aj v súčasnosti z výpovedi priateľky vyplynulo, že žalobca sa budí v noci a potom jej povie, že je v strese. Súd mal za to s poukazom na vyššie uvedené, že v danom prípade prichádza do úvahy pre žalobcu náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 1.000 Eur za rok trvania trestného stíhania, čo v prepočte na dni predstavuje sumu 1.000 Eur : 365 dní v roku = 2,74 Eur za deň po zaokrúhlení x 422 dní trvania nezákonného väzobného stíhania, mimo trvania väzby a súd sa dopracoval k sume 1.156,28 Eur a po zaokrúhlení titulom náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie v trvaní 422 dní priznal sumu 1.156 Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené keďže podľa názoru súdu žalobca nepreukázal také skutkové okolnosti, aby bolo potrebné priznať nemajetkovú ujmu v ním požadovanej výške a to vo výške 1.000 Eur za každý mesiac trvania väzby, súd žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol nad priznanú sumu nemajetkovej ujmy.

59. Na základe vykonaného dokazovania súd teda zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 13.446 Eur, ktorá pozostáva z náhrady škody spojenej s účelne vynaložených trov konania v predmetnom trestnom konaní vo výške 2.400 Eur, z náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 9.890 Eur a z náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 1.156 Eur.

60. Súd zároveň zaviazal žalovanú aj na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania zo sumy 13.446 Eur vo výške 6,25% ročne od 27.10.2023 a to v spojení s ustanovením § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom čo sa týka výšky požadovaného úroku z omeškania súd vychádzal z požadovanej výšky tak, ako ho požadoval žalobca. Čo sa týka lehoty, od ktorej súd priznal zaplatenie zákonného úroku z omeškania, tak žalobca požadoval zaplatenie úroku z omeškania od 5.10.2022, čo je nasledujúci deň po doručení Oznámenia žalovanému o neuspokojení jeho nároku v zmysle jeho žiadosti. Tu súd však uvádza, že v čase keď Generálna prokuratúra SR reagovala na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, t.j. ku dňu 22.9.2022, ešte rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1VCdo/2/2022 nebolo vydané, keďže toto rozhodnutie je zo dňa 24.10.2022 a v čase kedy Generálna prokuratúra SR reagovala na predmetnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, súdna prax vychádzala z toho, že je potrebné proti nezákonným rozhodnutiam podať odvolanie resp. sťažnosť, čo v danom prípade nebolo splnené. Keďže podľa názoru súdu žalovaný sa mohol dozvedieť o tom, že žalobca požaduje náhradu škody spojenej s účelne vynaloženými trovami konania, ako aj nemajetkovej ujmy čo sa týka trestného stíhania a väzby, tak tu súd poukazuje na tú skutočnosť, že od tejto skutočnosti sa mohol žalovaný dozvedieť až dňom doručenia žaloby v predmetnej veci zo strany súdu a z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žaloba bola žalovanému doručená do vlastných rúk dňa 26.10.2023 a teda podľa názoru súdu pri daných nárokoch sa mohol žalovaný dostať do omeškania až nasledujúcim dňom. Z týchto dôvodov súd priznal zákonný úrok z omeškania až odo dňa 27.10.2023 tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia a vzhľadom na vyššie uvedené tiež súd žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol, pokiaľ sa domáhal priznania úroku z omeškania už odo dňa 5.10.2022.

61. Súd zároveň rozhodol aj o tom, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 458,12 Eur, pričom tu súd poukazuje, že zákon č. 514/2003 Z.z. otázku úhrady nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku výslovne neupravuje, preto je potrebné v tomto smere subsidiárne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 121 ods.3 Občianskeho zákonníka). Z tohto hľadiska pre posúdenie nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody prichádza do úvahy použitie ustanovenia § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka. Náklady, ktoré vzniknú žalobcovi v súvislosti s jej uplatnením preto tvoria príslušenstvo tejto pohľadávky. Právoplatnosťou rozsudku o oslobodení žalobcu spod obžaloby teda žalobcovi vzniklo právo na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím. Z tohto dôvodu súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie sumy vo výške 458,12 Eur, pričom táto suma pozostáva z 1 úkonu právnej služby bez DPH vo výške 370,14 Eur + režijný paušál v zmysle § 16 ods.3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. vo výške 11,63 Eur, spolu vo výške 381,77 Eur, s DPH vo výške 458,12 Eur, pričom žalobca si uplatnil svoj nárok na Generálnej prokuratúre SR písomným podaním označeným ako Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, čím mu v súlade s vyššie citovaným ustanovením vznikol nárok na náhradu

trov predbežného prerokovania nároku ako príslušenstva pohľadávky a preto súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie vyššie uvedenej sumy.

62. Súd vzhľadom na technické možnosti žalovaného rozhodol o tom, že vyššie uvedené sumy s príslušenstvom, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky je povinný žalovaný zaplatiť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

63. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

64. Podľa § 145 ods.2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatie žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

65. Súd v predmetnom prípade aplikoval vyššie citované zákonné ustanovenie a konanie čiastočne zastavil ohľadne sumy 72 Eur, nakoľko žalobca sa pôvodne domáhal titulom nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie a za väzbu v celkovej sume 18.680 Eur a po úprave žalobného návrhu sa domáhal zaplatenia nemajetkovej ujmy z vyššie uvádzaných dôvodov v celkovej výške 18.608 Eur a preto v prevyšujúcej časti zobrať svoju žalobu čiastočne späť a to práve ohľadne sumy 72 Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konanie čiastočne zastavil ohľadne sumy 72 Eur.

66. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy a to v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške náhrady trov konania, pričom žalobcovi teda priznal plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy, nakoľko základ nároku (existencia nároku) žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody bola daná a len výška nároku závisela od úvahy súdu. Pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv. V tomto prípade aby dôsledky takéhoto rozhodnutia neboli vo vzťahu k žalovanému nespravodlivé, sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy bez ohľadu na pôvodný predmet konania aj v režime ustanovenia § 255 ods.1 CSP, mal tak žalobca v prejednávanej spore plný úspech, pretože za situácie, že základ nároku bol daný a len výška plnenia závisela od úvahy súdu, zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti nepredstavuje úspech žalovaného, ale je len dôsledkom úvahy súdu, preto súd o trovách konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

XX. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší

subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).